

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, MEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 171. SZÁM.

Debrecen, 1939 július 29 szombat

ÁRA: 12 FILLÉR.

„Magyarországot nemcsak kirabolták, de utána kezét és lábát is gúzsbakötötték“

Lengyel lap a trianoni szerződés tarthatatlanságáról

Varsó, július 28. (MTL) A *Jutro Pratzy* című politikai hetilapban Waclaw Budzinszky »Mi sem ismerjük el Trianont« címen újabb cikket közöl Magyarországról. A cikk írója elsősorban a trianoni szerződéssel foglalkozik, amely véleménye szerint a katonai szellemű magyar nemzetre végzetes csapás volt. *A cikkíró ezután megállapítja, hogy a nyugati államok sohasem mutattak megértést Közép-Európa iránt. Káros az a felfogás, amely szerint a trianoni revízió a békét fenyegeti, épp ellenkezőleg a trianoni szerződés felülvizsgálása*

nem fenyegeti a békét, de csaknem teljes biztonsággal háborúhoz vezet a trianoni szerződés felülvizsgálatainak elutasítása. Budzinszky ezután színes, meleg szavakkal ismertette a Trianon utáni Magyarország, a béketárgyalásokat, amelyek példátlan módon aközben zajlottak le, míg a szomszédos államok fegyveres erővel a maguk számára foglalták el a gyenge ország területeit. *A legnagyobb igazságtalanság volt a trianoni békeszerződés és ennek illusztrálására a cikk írója felsorolja, mi maradt volna Franciaországból és mit vet-*

tek volna el tőle egy hasonló békekötés esetén szomszédai. Ezután a gyűlölettel sugalmazott katonai rendelkezéseket ismerteti, amelyek Magyarországot nemcsak háborús fegyvercél, de még attól a lehetőségétől is megfosztották, hogy a jövőben védekezhessek. *Magyarországot nemcsak megrabolták, de utána kezét és lábát is gúzsbakötötték,* ellenőrzésére pedig a kisantantot állították felé. Benniünket lengyeleket — írja a cikk — bár nem sujt a Trianon annyira, mint Magyarországot, mi sem ismerjük el Trianon jogosságát.

A részletüzletről szóló törvényjavaslatot megszavazta a Ház

Negyven tagú bizottság megvizsgálja a házszabályokat Keresztes-Fischer belügyminiszter benyújtotta az új állampolgársági törvényjavaslatot

A Ház nyári ülésszakát, *Bobory György* alelnök tegnap délelőtt 10 órakor nyitotta meg. A kormánytagjai között elsősorban jelent meg *Varga József* iparügyi miniszter. Napirenden volt az árurészletüzlet egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló törvényjavaslat.

Vályi Nagy Lajos előadó ismertette a javaslatot. Tájékoztatót nyújtott a kérdés szabályozásának jogtörténetéről. Kiemelte, hogy a javaslat célja a gazdaságilag gyengébb fél, a vevő védelme. *Az eladónak az üzlettől való visszalépési lehetőségét meg kell szűkíteni, tekintettel arra, hogy a részletüzlet létrejötténél sok esetben nagy szerepe van a vevő kisméber tájékozatlanságának, a vevő elállási jogát pontosabban körül kell írni.* Meggyőződése, hogy a javaslat hatásosan szolgálja a kisméber védelmét.

Vitéz *Keresztes-Fischer Ferenc* belügyminiszter a képviselőház ülésén ezután benyújtotta a magyar állampolgárság megszerzéséről és elvesztéséről szóló törvényjavaslatot, mely kiegészíti az 1879. évi L. törvényeket azzal, hogy milyen esetekben szűnik meg az

állampolgársága annak, aki honosítás útján külföldi állampolgárságot szerzett.

A törvény azokra is kiterjed, akik a mostani törvény életbelépése előtt szereztek meg a külföldi állampolgárságot.

A törvény szerint elveszti magyar állampolgárságát a honosítás útján külföldi állampolgárságot szerzett személy, ennek felesége és gyermekei, ha a honosító állam jogszabályai szerint a honosítás rájuk is kiterjed.

Elveszti állampolgárságát az a magyar állampolgár is, aki a magyar kormánytól kapott megbízatás nélkül tíz évig és három hónapig nem terjedő megszakítás nélkül külföldön lakik. Ha ellenben valaki az illetékes magyar hatóságnál bejelenti a magyar ál-

lappolgárság fenntartására irányuló szándékát és a belügyminiszter ehhez hozzájárul, az nem veszti el állampolgárságát.

Aki magyar állampolgárságát elvesztette, a belügyminiszter visszahonosíthatja, ha megfelel a régi törvény 8-ik paragrafusában foglalt kellékeknek. Így visszahonosíthatók azok a nők, akik férjük távolléte, vagy külföldi állampolgársággal kötött házasságuk következtében veszítették el állampolgárságukat, ha özvegyiségre jutottak, vagy házasságukat a bíróság felbontotta. Visszahonosítást kaphatnak a kiskorú törvényes gyermekek is.

A 8. paragrafus arról intézkedik, hogy a miniszterium megfoszthatja a magyar állampolgárságtól azt a külföldön tartózkodó személyt, akivel szemben a bíróság az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről szóló törvényben meghatározott büntett miatt bűnösséget megállapító ítéletet hozott, aki az ellenséghez pártolt s aki idegen államtól a kormány engedélye nélkül bármilyen politikai jellegű tisztséget vállalt, továbbá azt, aki az ország területének elha-

gyására vonatkozó jogszabályok megszegésével külföldre távozik.

A miniszter részletes indokolást fűzött a törvényjavaslatához, melyet még a nyári ülésszakon letárgyal a Ház.

Zimmer Ferenc szólt elsőnek a részletüzletek törvényjavaslatához. Szomorú tünetnek tartja a közönség vásárlóerejének oly mérvű csökkenését, hogy kénytelen részletre vásárolni s még szomorúbbnak, hogy törvénnyel szükséges megvédeni az egyes vásárló rétegeket. *A részletüzlet az eladósághoz vezet.* A törvényjavaslatnak az a része, hogy csak három árucikkre vonatkozzon, azt a hiedelmet keltheti, hogy más árucikkek terén szabad a vásár. Hiányos a javaslat a felár meg nem állapítása miatt is. *Megnyugtatóbbnak tartotta volna az egész országra, ha törvényileg mondják ki, hogy tilos a részletüzlet. A javaslatot nem fogadja el.*

Bocsány Spur Kálmán megállapítja, hogy a javaslat, bár kétségtelenül magánjogi vonatkozásokat szabályoz, túlnó a magánjog keretén, mert kereskedelmi részletüzletbevonásról szóló törvény. A javaslat forradalmi lépést jelent a további magánjogi alkotások terén s azt elfogadja.

Nyíró Andor (nyilas) a részletüzlet visszaéléseire mutat rá. A törvényjavaslat azonban nem kielégítő, hiányos, nem jogász munkája s nem fogadja el.

Mosonyi Kálmán (nyilas) azt mondja, hogy az intézkedést a gazdasági gépek, varrógépek és kerékpárokon kívül ki kell terjeszteni más cikkekre is. Könyvvásárlást, háztartási cikkeket bele kell vonni, mert e kérdésben általános rendezésre van szükség. Helytelen csak a kérdés egyik részét szabályozni. A javaslatot nem fogadja el.

Keck Antal a nyilaskeresztes párt általános céljait fejtegette, mire az elnök figyelmeztette, hogy térjen a tárgyra. Ezután arról beszélt, hogy a régi magyar kereskedők tisztességesek voltak, de megfelelő tőke hiányában háttérbe szorultak a bevándorló galíciaiakkal szemben.

A kormánypártból többen és *Rassay Károly* tiltakoznak a szónok szavai ellen.

Keck Antal erre *Rassay* felé fordulva mondja: A képviselő úr érdekelte ebben a kérdésben, merkantil érdekeket szolgál lapjában.

Az elnök figyelmezteti *Keck Antalt*, hogy ne személyeskedjen.

Keck Antal beszédét ezekkel a szavakkal fejezi be:

— Itt dübörögnék és zakatolnák a magyar nemzet fájdalmas sebei, mi pedig részletüzlettel foglalkozunk. A javaslatot nem fogadom el.

Hovszky János (MEP) arról beszél, hogy a kereskedelmi életben

Tőkés fényképész a Püspöki palotában

javulás tapasztalható. A részlet-üzlettel inkább a zsidók foglalkoztak, mert volt nagyobb tőkék. A keresztény társadalom nem nézte, hogy hol nyitja ki az ajtót. Újabban azonban kezd öntudatra ébredni.

Meskó Zoltán: A nyilas mozgalom következtében!

Ilovszky János: Meskónak igaza van, hogy a mozgalom is elősegíti a dolgot, de a Baross Szövetség ezt 20 esztendeje hirdeti, amikor még nyilas mozgalom nem volt.

A sok visszaélés a részletüzlet-nél abból adódott, hogy a kereskedők úgy adták el az árut, hogy csak a saját hasznukat nézték.

Ma már a keresztény kereskedelem is fejlődik és ha nagyobb megszorításokat nem alkalmazunk, akkor a keresztény részlet-üzletet is tönkretesszük.

„Széles néprétegek érdeke, hogy a részletüzlet megmaradjon“

A vita befejeztével **Tasnádi Nagy András** igazságügyminiszter szólalt fel:

— Egy olyan felszólalásra, amelyet Keck Antal képviselőtársam tartott, aki arról beszélt, hogy az egész ország végelgyengülésben fetreng, három és fél millió agrárproletár éheznek, aki azt kívánta, hogy egyszersmindenkorra az összes nemzetgazdasági kérdések meg legyenek oldva, engedelmét kérek.

egy ilyen felszólalásra komolyan válaszolni nem lehet.

(Nagy taps a kormánypárton.)

Kijelentette a miniszter, hogy szükségtelennek tartja, hogy a javaslatot tovább védelmezze, az indoklás mindenki előtt ismeretes. A visszaéléseket meg kell szüntetni, de gondolni kell arra is, hogy széles néprétegek érdeke, hogy a részletüzlet megmaradjon.

A Ház a javaslatot általánosságban elfogadta. Elfogadták az előadó módosító indítványát, amely a részletüzletre vonatkozó intézkedés értéktartárát a javaslatban eredetileg foglalt 300 pengőről 500 pengőre emelt. Egyébként a javaslat többi szakaszait hozzászólás nélkül fogadták el.

A szombati interpellációk sorrendje

Az interpellációs könyv felolvasása után tudomásul vették, hogy **Leány Béla** jegyzett be indítványt: **küldjön ki a Ház 40 tagú bizottságát a házszabályrevízió ügyében.**

Szentirányi Lajos a szappanipar nyersanyagellátásáról, **Meizler Károly** a választási visszaélések tárgyában, **Tildy Zoltán** a gyümölcseszűrésről, **Keck Antal** a peronoszpóra elleni védekezésről, **Palló Imre** a legutóbbi Goldberger gyári sztrájk tárgyában.

Rátz Kálmán a miniszterelnök-höz és a külügyminiszterhez az ellenség külső és belső propaganda tárgyában, **Végül Közi-Horváth József** a külügyminiszterhez a Szlovákiában állandóan fokozódó és hivatalosan támogatott magyarellenes propaganda tárgyában.

Az interpellációkat a szombati ülésen terjesztik elő.

Megjelent a rendelet a zsidótörvény végrehajtásáról a főiskolákon

Budapesti Közlöny tegnapi száma közli a kormány rendeletét a zsidótörvény végrehajtásáról az egyetemi és főiskolai felvételekkel kapcsolatban. A rendeletnek az egyetemi felvételeken túlnemelő jelentősége van, mert ez jelöli meg először pontosan, milyen okmányokkal kell igazolni azt, hogy az új zsidótörvény szerint ki nem tekintendő zsidónak.

Köztudomású, hogy a zsidótörvény teljes végrehajtási utasítása még nem jelent meg. A választásoknál megjelent egy belügyminiszteri rendelet a zsidó választójogának igazolására, ez azonban nem terjeszkedett ki arra, hogy kell igazolni zsidó-e valaki a törvény értelmében vagy sem. A most megjelent rendelet azonban pontos rendelkezéseket tartalmaz ezzel kapcsolatban.

A ma megjelent végrehajtási utasítás ismerteti azokat a tanintézeteket, amelyekkel a zsidótörvény szempontjából egyetemeknek és főiskoláknak tekintenek és megállapítja, hogy az illetékes egyetemi hatóságok hogyan számszerűsítik ki az első évre felvehető zsidó hallgatók számát.

Igen érdekes a végrehajtási utasításnak az a része, amely minden egyetem és főiskola zárt egységnek tekint és ezen belül állapítja meg az első évfolyamra felvehető zsidó hallgatók számát, olyképpen, hogy az megfelelően a törvényben előírt 6. illetve kivé-

telesen 12 százalékknak.

A rendelet ugyanis úgy intézkedik, hogy ha ugyanazon az egyetemi karon vagy főiskolán végzett, megelőző tanulmányok alapján beiratkozott zsidó hallgatók száma eléri, vagy meghaladja az illető karra felvehető összes zsidó hallgatók számát, akkor az első évfolyamra mindaddig nem lehet zsidó hallgatót felvenni, amíg a megelőző tanulmányok alapján beiratkozott zsidó hallgatók száma az illető karra felvehető összes hallgatók megállapított száma alá esik.

Eszerint előrelátható az hogy az idej vagy még a jövő tanévben sem vesznek fel egyes egyetemek, főiskolák vagy karok első évfolyamára zsidó hallgatókat.

A felvételnél a keresztény egyetemi hallgatóknak igazolniuk kell, hogy nem tartoznak a zsidótörvény hatálya alá. Ez az igazolás a végrehajtási utasítás szerint igen könnyű, mert kimondja, hogy a felvételt kérő egyetemi hallgató a saját születési anyakönyvi kivonatan kívül rendszerint csupán mindkét szülőjének keresztlevelét köteles a felvételi kérvényhez mellékelni. Ha a jelentkező házasságon kívül született, akkor anyja keresztlevelét kell bemutatnia. Csak kétség esetén kötelező a hallgatót arra, hogy mindkét egyik nagyszülőjének keresztlevelét is bemutassa.

Tovább folynak a megbeszélések a háromhatalmi egyezmény érdekében

Lengyel-országi megbeszélések Varsóban

A moszkvai tárgyalások továbbra is vontatott tempóban folynak. Szovjet körökben azonban az a vélemény, hogy az eltérés a tárgyaló felek álláspontja között olyan esély, hogy a **meggyezésre biztosan sor kerül.** Ez azonban egy héten belül aligha történik meg.

Szovjet részről ismét felmerült az aggodalom, hogy Chamberlain tulajdonképpen el akarja húzni a tárgyalásokat az angol képviselőhöz augusztus 4-én történő elnapolásáig, hogy aztán többé ne is térjen vissza rájuk.

A esztörtöki moszkvai háromhatalmi megbeszélések 1 óra 30 percig tartottak. A Moszkvába küldendő katonai bizottságok a Times moszkvai levelezője szerint főként azzal a problémával foglalkoznak, miként segíthetné meg Oroszország szükség esetén a megvédendő államokat, melyet a következőleg csoportosítanak: Anglia és Franciaország érdeke Lengyel-

ország, Románia, Görögország és Törökország függetlensége, Oroszországé pedig Lettország, Észtország és Finnország, míg Lengyelországa Litvánia függetlensége.

Moszkvai jólétesült körök úgy tudják, hogy **Varsóban már lengyel-országi megbeszélések folynak.**

Páris, július 28. A esztörtöki moszkvai paktumtárgyalásokról a francia lapok csak annyit közölnek, hogy ezek a megbeszélések fontosak voltak a tervbevevett vezérkari tanácskozással kapcsolatban. **A lapok egyébként úgy tudják, hogy a tanácskozáson újból szóba került a közvetlen és közvetett támadások közötti megkülönböztetés kérdése.** A tanácskozással a lapok értesülése szerint előreláthatólag pénteken vagy szombaton folytatják. A lapok értesülése szerint már megtörtént a döntés, hogy ki vezesse a Moszkvába küldendő angol katonai küldöttsé-

get. A lapok úgy tudják, hogy a **francia kormány erre a szerepre Doumen tábornokot szemelte ki.** Bonnet külügyminiszter esztörtökön este rövid eszmecsere folytatótt **Cambell** angol ügyvivővel a moszkvai paktumtárgyalásokkal kapcsolatban.

A névmagyarosítási kérvények ügye

Az utóbbi időben több panasz hangzott el, hogy illetékes helyen a névmagyarosítási kérvényeket nem intézik el gyorsan és eredményesen. A belügyminiszterium névmagyarosítási osztályán ezzel kapcsolatban kijelentették, hogyha a kérvényezők személyesen, vagy jogi képviselő útján küldik be okmányukat, a legrövidebb időn belül elintézik, de illetéktelen személyeket ne igénykezzenek erre felkérni, mert a belügyminiszterium ilyen személyekkel nem állhat szóba.

Gyermekparalízis Ebesen

Újabb paralízis megbetegedést jelentettek be a hatóságoknak Debrecenben. Ebesen egy MÁV segédtest 5 éves gyermeke esett a Heine-Medin kórba. Az esetről jelentést tettek a hatóságoknak. A gyermeket beszállították a debreceni klinikára. A paralízis megbetegedések, mint erről már több ízben beszámoltunk, a Téglyvetőben kezdődtek, azután jelentések érkeztek a város más részéből is. Most már tíze emelkedett a paralízis megbetegedések száma.

Harmincezer postagalamb startol a távolsági versenyen

Negyven vagon postagalamb érkezett Németországból a kelenföldi pályaudvarra. A 30 ezer postagalamb most pihen ki a háromnapos út fáradalmait. Most kezdődik az 1200—1300 kilométeres távolsági verseny a kelenföldi pályaudvarról Németország legkülönbözőbb pontjaira. A versenyre értékes díjakat tűztek ki. Egyszerre 3—5 ezer galambot bocsátanak fel egyszerre a levegőbe folyamatosan, úgyhogy a startnál valóságos galambfelhő alakul ki Budapest felett.

— **Ghandi barátja, R. Krischni**at hindu orvos, a hindu diplomások bécsi klubjának elnöke tanulmányútja során Budapestre érkezett.

Víg színház

Shirley Temple

legnagyobb sikere!
Minden idők legnépszerűbb regényének mesés filmváltozata:

HEIDI

Férfi fősz. Jean Hersholt.
BEMUTATÓ MA!

Az Alföldi Takarékbontásából

vas- és fa-portálok, liftek, fajburkolat, falburkoló márvány és minden egyéb építési anyagok olcsón kaphatók — Bontási iroda: BADOGOS UCCABAN.

Bulgária kijelentette, hogy csak akkor csatlakozik a balkán-paktumhoz, ha Románia visszaadja Dobrudzsát

Balkán államfők béketanácskozásra készülnek

London, július 28. A Daily Herald jelentéi Istambulból, hogy bizonyos körök azt jósolják, hogy Károly román király istambuli látogatását a négy balkáni államfő, tehát Károly román király, Boris bolgár király, György görög király és Ismet Inönü török köztársasági elnök békeértekezlete követeli, amely végső erőfeszítést kísérelne meg, hogy Bulgáriát betérjelje a Balkán-csoportba. Az értekezlet összehívását hír szerint esütörtökön határozták el, amidőn a szófiai török követ repülőgépen Istambulba érkezett. Bulgária ki-

jelentette, hogy csak akkor csatlakozik a Balkán-csoportba, ha Románia visszaadja neki Dobrudzsát. A román kormány készséggel hajlandó lenne e probléma megoldásáról tárgyalni. Eddig csak Károly király volt az egyetlen akadály, aki még saját miniszterével sem volt hajlandó erről a kérdéssel beszélni. Gafeneu román külügyminiszter legutóbbi ankarai látogatása alkalmával közölte ezt Saradjoglu török külügyminiszterrel, aki rögtön találkozót javasolt Károly király és Ismet Inönü török köztársasági elnök között, hogy a

török köztársasági elnök tekintélye és diplomáciai ügyessége létrehozza a megegyezést. Károly román király előbb György királyt, majd Ismet Inönü török köztársasági elnököt látogatja meg. Ismet Inönü ezután a bolgár határra utazik, ahol Boris bolgár királlyal találkozik. Ezek az előzetes találkozások készítik elő a talajt a Balkán államfők értekezlete előtt. Beavatott körök bíznak abban, hogy az értekezlet a bolgár követelések végre kielégítő elintézéséhez fog vezetni.

— A forróégyévi betegségek kezelésében, különösen napszúrásnál, bélu-rutnál és vérhasnál, valamint olyan gyomor-, máj- és lépajajknál, amelyek malária kíséretében lépnek fel, a természetes „Ferenc József” keserűvíz gyakran szerfölött értékes hatást fejt ki. Kérdezze meg orvosát!

A 36-os bizottság ülése

Budapest, július 28. MTI: A 36 tagú országos honvédelmi bizottság péntek délelőtt a Ház miniszterelnöki tanácskozó termében vitéz leveldi Kozma Miklós titkostonácsosnak, a felsőház bizottsági alelnökének elnöklésével ülést tartott, amelyen letárgyalták a honvédelmi miniszternek a honvédelmi szolgáltatásoknak béke idején való igénybevételével kapcsolatban keletkezett térítési és kárpótlási követelések érvényesítéséről szóló rendeletét. A kormány részéről vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter és Antal István igazságügyi államtitkár vettek részt az ülésen. Vitéz Simon Elemér előadó ismertetése után Szilágyi Lajos szólt fel, majd vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter és Antal István igazságügyi államtitkár adott felvilágosításokat. A bizottság a rendeletet egyhangúlag elfogadta.

— A német rádióhallgatók száma 12.580.000 volt ez év június 1-én. Ezt Göbbels miniszter jelentette be a berlini rádiókiállításán mondott beszédében.

Elfogták a londoni bombamerénylet gyanúsítottját

London, július 28. Ma itt elfogtak egy embert, akit a King Cross pályaudvaron történt robbanás értelmű szerzőjének tartanak. Elfogtatását nagy hajsza előzte meg. Rajta kívül még négy másik gyanúsítottat is letartóztattak és most kihallgatnak. A szélsőséges irracionalisták ellen tervbevetett intézkedések előkészületei máris folyamatban vannak, noha az alsóház csak tegnap fogadta el a terrorellenes törvényt, amely azonban ma már életbe is lépett. A gyanuba vett szélsőséges irracionalistákat a törvény értelmében a hatóságok száműzhetik. Hollihed kikötőjében máris készletbe helyeztek egy hadihajót, hogy a száműzötteket a déli írországi

Kingstown kikötőjébe vigye. A száműzött irokat csak rövid kihallgatásnak vetik alá és lefénképezik őket.

Pokolgép

London, július 28. Lancashire grófságban esütörtökön kis távolságra a hídól, amely az egyik terrorista bombamerénylet alkalmával már részben elpusztult, egy oszlophoz erősítve 74 gyutaesből összeállított pokolgépet találtak. Az oszlop sarkaihoz erősített kötegek óbresztórához voltak kötve. Az óra éjjel egy órára volt beállítva. A pokolgépet két munkás fedezte fel.

Mussolini 56 éves

Róma, július 28. MTI: Mussolini miniszterelnök szombaton, július 29-én tölti be 56. életévét. A Duce születésnapját, kívánságának megfelelően a legteljesebb esendben szokták megünni. A sajtó rendszerint még csak említést sem tesz erről a napról. Mussolini a szombati napot valószínűleg családjának körében szülőföldjén fogja eltölteni.

Gyümölcsöst csak külön telepítési engedéllyel lehet létesíteni

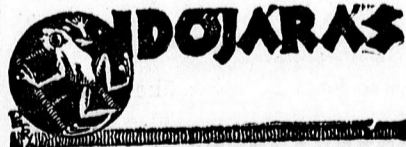
Budapest, július 27. MTI: A gyümölcsfa telepítések engedélyezése tárgyában a földművelésügyi miniszter az alábbi hirdetményt bocsátotta ki: 1939 május 15-től kezdve legalább 800 öl (fél katasztrális hol) új gyümölcsös (őszibaracknál 400 öl, diónál 1600 öl) telepítése esetén minden év augusztus 15-ig, illetve tavaszi tele-

pítés esetén január 15-ig aföldművelésügyi minisztertől külön telepítési engedélyt kell kérni. A telepítési engedélyre vonatkozó kérelem szövegmintája és az ehhez szükséges tájékoztató díjmentesen beszerezhető a gyümölcstermelők országos egyesületénél, Budapest, V. Vilmos császár út 76.

„Danzig senkinek sem ér meg egy háborút”

Páris, július 28. Az Oeuvre fel-tűnést keltő cikket közöl az új szocialista párt vezérének, Marcel Déat képviselőnek a tollából a háború lehetőségéről, illetve lehetetlenségéről. Déat vitába száll azokkal az angol és francia közzelkkel, amelyek elkerülhetetlennek tartják a háborút, s felszólítja a párisi és londoni kormányt, hogy lassa be, hogy széles alapon nyugvó tárgyalásokra van szükség, amelyek lehetővé teszik Európa újjáépítését és az európai gazdasági élet egyensúlyának helyreállítását. A danzigi kérdést szintén megegyezéses alapon kell megoldani — folytatja Déat — s mindent meg kell tenni a jelenlegi feszült légkör korlátozása és elszigetelése érdekében. Lengyelország éveken át jóviszonyban élt Németországgal s ezt az állapotot feltét-

lenül ismét helyre kell állítani. Minden államnak egyformán érdeke, hogy ezt a problémát nyugodt mérlegeléssel oldják meg. Danzig senkinek sem ér meg egy háborút, Hitler Adolfnak sem.

Jóslás: Gyengülő szél, kevesebb felhő, melegebb idő. Egy-két kisebb futó eső már csak keleten.

ERŐ, egészség a nagyerdei strand!

Gazdasági miniszteri értekezlet

Budapest, július 28. Teleki Pál gróf miniszterelnök elnöklésével péntek délután 6 órakor gazdasági miniszteri értekezlet volt, amelyen részt vett Reményi Schneller Lajos pénzügy miniszter, Kunder Antal kereskedelmi és közlekedési miniszter, Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter és Vargha József iparügyi miniszter, valamint Baranyai Lipót, a Magyar Nemzeti Bank elnöke. A gazdasági miniszteri értekezlet, amely az időszerű gazdasági kérdésekkel foglalkozott, fél tízenegykor ért véget.

— Romániában lezuhant egy jugoszláv repülőgép Krassó megyében, alig öt kilométernyire a jugoszláv határtól. A benne ülő pilóta súlyosan megsérült.

Kisajátították a kincstár javárát a füleki fémáru gyárat

Budapest, július 28. Az iparügyi miniszter a honvédelmi miniszterrel egyetértésben a minisztérium felhatalmazása alapján a Sphinx egyesült zománcművek és fémáruk rt. füleki üzeméhez tartozó ingatlanoknak, berendezéseknek és anyagkészleteknek a m. kir. kincstár javára val kisajátítását elrendelte. A kisajátítás elrendelésével egyidejűleg az iparügyi miniszter a füleki üzemhez tartozó ingatlanokat, berendezéseket s anyagkészleteket a kir. kincstár javára birtokba vette. A kisajátítási, kártalanítási eljárás befejeztéig a füleki gyár kezelésével az iparügyi miniszter a m. kir. állami Vas-Acél és Gépgyárat bízta meg.

Hungária filmszínház

M A E L Ö S Z Ö R
WALLACE BEERY és ROBERT TAYLOR izgalmas fimje:

A vasöklű

Női főszerepben: FLORENCE RICE.
Kísérő: A LEVEGŐ HÖSEI,
Előadások d. n. 5, 7, 9 órakor!

Az Apollóban

Ma másodszor csak felnőtteknek! A rendkívül érdekes és fordulatos cirkuszi történet: a

CIRKUSZ BARLAY

Főszerepben:
HANS ALBERS.
Előadások: d. n. 5, 7, 9-kor!

LEGUJABB

Lovas János budapesti tisztviselő feleségével a Balatonon nyaralt. Vitorlásra Fonyódra mentek látogatásra, majd visszafelé jövet viharba kerültek Badaacsony körül. *A szélroham a vitorlást oldalra döntölte. Őt órák sodródtak így az éjszakában.* Hajnalban a csónak Alsóbelatelepnél megfeneklett. Segélykiáltásaikra a cserkészek megmentették őket. A házaspár csak órák múlva tért magához.

Róma, július 28. A Stampa hosszabb tudósításban emlékszik meg a szlovákiai magyarság ellen indított kegyetlen üldözésként. A lap rámutat arra, hogy minél inkább haladt a szlovákiai magyarság tömörülése, annál erőszakosabb lépéseket tettek a szlovákiai hatóságok a magyarokkal szemben. A lap egyben kiemeli, hogy a szlovákiai magyarság sorából az utóbbi napokban a párt 33 tagját letartóztatták és a nyitrai börtönbe vitték.

A kanadai Rabszolga-tó környékén újabb aranyláz tört ki. Két bányász elhíresztelte, hogy a Rabszolga-tó melletti bányavidéken gazdag aranylételek bukkantak. A hír futótűzként terjedt el és embertömegek igyekeznek még repülőgépen is az új aranylételek felé.

Budapest, július 28. A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint augusztus 5-től csak vasárnap és ünnepnapokon Debrecenből 4.41 órakor egy új vonat indul Csapra, ahová 7.23 órakor érkezik. Ellenirányban Ungvárról 23.05 órakor indul vissza egy járat, amely 1.48 órakor érkezik meg Debrecenbe. A vonatok Csap, Ungvár, Nagyberezná, Uzsok, Sianki, Munkács, Volóc, Királyháza és Körösmező felé és felől, Debrecenben pedig Budapest felől és felé kapnak kedvező esatlakozást.

Madrid, július 28. Valencia közelében csütörtökön egy autóbusz a mélyút fölött vezető hídon összeütközött egy másik autóval, áttört a híd korlátját és a mélyútra zuhant. Tizenhárom azonnal meghaltak, ketten körbáza szállítás közben elvértek.

Hága, július 28. Golljn miniszterelnök kihallgatáson jelent meg Vilma királynénél s hír szerint bejelentette az összkormány lemondását. A parlament felsőháza, mint ismeretes, a három nappal ezelőtt alakult kormányt leszavazta.

Hága, július 28. A királynő a kormány lemondása után haladéktalanul megkezdte a tárgyalásokat új kormány megalapításáról.

Debreceni sikerek a honvédtisztisportlövő egyesületek országos lövőversenyén. A kisbóli versenypuska álló testhelyzetben tiszték 2. oszt. első lett Takácsy főhadnagy, Debrecen 3.53. Altitestek 2. oszt. második Péterffy tiszthelyettes 3.13. Térdelő testhelyzetben tiszték 2. oszt. első lett Péterffy tiszthelyettes, Debrecen. Fekvő testhelyzetben tiszték 4-ik lett Takácsy főhadnagy, altitesteknél 2-ik Péterffy tiszthelyettes. Nyílt irányzékú kispuskaversenyben tiszték 2. oszt. 1. Takácsy főhadnagy, Debrecen 5.47. Altitestek 2. oszt. 1. Ágoston őrmester 5.51. 2. Péterffy tiszthelyettes, Debrecen 5.42. A céllozó pisztolyversenyben tiszték 2. oszt. 1. Takácsy főhadnagy, Debrecen. 5.10.

SZERET élni? Strandoljon a nyáron!

Lengyel leányból lett magyar asszony, aki hazajött, hogy megcsodálja Magyarországot

Az Amerikából hazajött Verhovay csoport tagjai között a legérdekesebb utasok egyike kétségtelenül Nagy Mária. Ezen a néven hívták fel rá a figyelmet. Magyaros motivumú himzéstől gazdag blúz van rajta, a szeme kék, a haja aranyzóke, ő Nagy Máriának hívja magát a férje után, akinek a neve Nagy József, Lengyel nő. — Magyarul még csak egy pár szót tud, de ezt a néhány szót utólérhetetlenül bájosan ejti ki. Így: keszenem. Most tanulta meg az úton egyetlen magyar nótáját: »Akinék a szeme kék«.

Beszélgés közben elárulja, hogy Beszélgés közben elárulja, hogy Kazmiresak Máriának hívják. Lengyel leány. South Bendben született, két évvel ezelőtt ment férjhez. Azóta »magyar társadalmi életet él« a magyarok között. Olyan lelkes magyar nő lett belőle, hogy a Verhovay Egyletnek gyűjtött nagy taglétszámaért jutalmul őt is »hazaküldték« Magyarországra. Boldogan és örömmel jött, bár a férjének ninesenek itt rokonai, kivéve egyetlen nagynénjét, aki Sopron megyében lakik.

— Miért vágyott idejönni? — faggatjuk.

— Annyi sok szépet hallottam az anyósomtól és annak családjától Magyarországról, hogy vágytam megismerni. Férjem is Amerikában született s még sohasem volt itthon. Mivel másképpen nem tudtam volna idejönni, neki fogtam dolgoztam és addig gyűjtöttem a tagokat a Verhovay Egyletnek, míg most végre megláthattam ezt a gyönyörű országot.

— Szóval nem csalódtok?

— Nem. Nagyon boldog vagyok, hogy eljöttem.

— Mit szeret legjobban Magyarországon?

— A cigányzenét. Amerikában nines ilyen jó cigánymuzsika, mint itthon. Huncutul mosolyog és elbűsűzik, hogy készüljön az ebédhez.

Műkedvelő primadonna az amerikai magyar csoport tagjai között

Az amerikai Verhovay Egylet kiránduló csoportjának tagjaival folytatott beszélgetés során alakult ki az a hősies küzdelem, amelyet ezek a lelkes magyarok fejtenek ki az új hazában, hogy nyelvüket és magyarságukat megtartsák Amerikában is. A csoport egyik kedves tagja Lukács Vendelné, aki primadonna a Verhovay Egylet műkedvelő szingárdájában. — Van egy rádió klubunk —, mesélte az ottani életüket, ennek sokan tagjai vagyunk, színelőadásokat tartunk, magyar táncokat mutatunk be. Minden vasárnap egy óras műsort adunk. A legérdekesebb, hogy nemesak magyarok jönnek ezekre az előadásokra, hanem más nemzetbeliek is, főleg amerikaiak. Különösen haszireti mulatságunk van, azt nagyon szeretik és ilyenkor zsűfőlség megtelik a terem. A szüreti mulatság mindig nagy ujdonság nekik. Persze, komoly dolgokat is adunk, így rendszerint népszínműveket játszunk. A Bíró leányát hetedszer adtuk elő. A Falurossza is sokszor megy. A műkedvelő gárdának a főszerelői általában ugyanazok a személyek, a kisebb szereplőket mindig másokból ké-

pezzük. Így nagyon sok amerikai magyar fiút és leányt belevonunk ebbe a nemzetnevelő kulturális munkába.

A város, amelyben lakom: South Bend Indiana, 120.000 lakossal bír és ezek közül 27.000 magyar lélek. Ebben a városban ekéket, autókat, repülőgépeket, varrógépeket gyártanak. A magyarok nagyon szépen élnek együtt, összetartás van közöttük és az előadásainkon 1300—1400-an mindig megjelennek.

— En már Amerikában születtem, de ötödikben jövök most haza. Első alkalommal mint nyertest az Egyesület küldött. Annyira szeretek itthon lenni, hogy azóta négyszer jöttem át az Óceánon saját költséggel. Nagyon vágyom itthon maradni. Most, hogy édesanyám meghalt, szó van róla a családban, hogy hazajövök. — A férjem ácsmester. Mi azonban pansionát tartunk fenn és ebből havonta 100—120 dollárt veszünk be. Ime tehát a második generáció magyar lelkének megnyilatkozása. Ahelyett, hogy elhídegyülnének az óhazától, ellenkezőleg, szeretetük és vágyuk egyre erősödik és végül örökre haza is hozza őket.

Bocskai az első osztályban marad

A DVSC-t az NBB felvidéki csoportjába helyezték át

Az NB I. osztályában a Phöbus távolmaradása folytán egy hely megüresedett. Az OTT négyes bizottsága tudomásul vette az MLSz miniszteri biztosának azt az intézkedését, hogy erre a helyre az érvényben lévő bajnoki rendszabályok alapján a Bocskai FC-t osztotta be. Ilyenformán a Bocskai mégis az NB-ben játszik össze-

szel. Módosították a kiesést is, nem 5, hanem 3 csapat esik ki az NB-ből s 14-es létszám lesz.

Az NB ilyenformán való kiegészítése után a miniszteri biztos az NB második osztályában játszó Debreceni Vasutas SC-t az alföldi csoportból a felvidéki csoportba osztotta be.

Figyelmeztetés a zsidótörvény alapján szükséges alkalmazotti bejelentésekről

Az első úgynevezett zsidótörvény végrehajtási utasítása értelmében minden kézműiparos köte-

les az értelmiségi munkakörben foglalkoztatott alkalmazottait érintő személyi változásokat a jú-

lius hó 31-iki napjának megfelelő adatokat feltüntető tartalommal augusztus 15-ig az Értelmiségi Munkanélküliség Kormánybiztosához bejelenteni.

Figyelmeztetjük azonban a kisiparosokat, hogy nemesak az értelmiségi alkalmazottakat kell bejelenteniük, hanem a kisebb iskolai végzettségű munkásokat is, de csak abban az esetben, ha vannak értelmiségi alkalmazottak is. — A rendelet ugyanis azt mondja, hogy a kimutatásba elkülönítve fel kell venni a nem értelmiségi munkakörben foglalkoztatott egyéneket is, aki középiskola, negyedik osztályát elvégezték, vagy akiknek ennél magasabb iskolai végzettségük van.

Illetékes helyről nyert felvilágosítás szerint a középiskola négy osztályát végzett tanonheokat és segédeket csak azok tartoznak bejelenteni, akiknek értelmiségi munkakörben foglalkoztatott alkalmazottai is vannak. Ha ilyen alkalmazottai ninesenek, a középiskola négy osztályát végzett tanonheokat és segédeket nem kell bejelenteniük.

Az Ipartestület ülése

Az ipartestület előljárósága most tartotta meg ülését a tagok nagy érdeklődése mellett. Az ülésen megjelent az iparhatóság részéről dr. Koller József aljegyző, dr. Olasz Vilmos iparkamarai titkár, dr. Mészáros Lajos ügyész, az elnöklő Galamb Ferenc ipartestületi elnökön kívül Szendrey Sándor és Pataky József alelnökök. Az előadói tisztiséget Lajos Béla aljegyző látta el.

Napirend előtt Pataky József alelnök szólalt fel. Javasolta, hogy az előljáróság küldjön üdvözlő táviratot Varga ipariügyi miniszternek kinevezése alkalmából és kérjék fel őt arra, hogy azt a támogatást, amit a lemondott miniszter részéről nem nagyon élveztek, nyújtsa az új miniszter olyan hévvel és szeretettel, mint annak idején Bornemisza Géza karolta fel a kisiparosok érdekeit.

Az előljáróság egyhangúlag elhatározta, hogy ilyen értelmű üdvözlő táviratot küld a miniszterhez.

Kimondotta az előljáróság, hogy az alapszabályok értelmében megalkotják a szakmai csoportokat és a legközelebbi ülésen javaslatot tesznek ebben az irányban.

Az ipartestületnél, tekintettel a nagy munkára,

egy új tisztriszelői állást szerveznek és alkalmaznak egy másik eljárást is.

A pályázat az elnökség a napokban kiírja.

Jelentette az aljegyző, hogy június hónapban pénzben 5700 pengő volt a testületnél a forgalom, az ügydarabok száma 654.

Tanoncot szegődöttetek 61-et, felszabadult 45. Az iparukat beszüntették 41-en, új ipart váltott két egyén.

Volt pénztárvizsgálat is, mely mindent rendben talált.

A világ cserkészfőnyai megkoszorúzták a Hősök követét

A gödöllői leányvilágzsembori, a Pax Ting résztvevői, 25 ország fiatal leányai ismerkedő nagygyűlést tartottak levelezőtársaikkal, majd este megnyílt az első zártkörű világtábortűz. Pénteken Budapestre utaztak, ahol az egyes nemzetek képviselői megkoszorúzták a Hősök Emlékkövetét.

Amerika súlyos helyzet elé állította Japánt

Anglia is tervevette az angol-japán kereskedelmi egyezmény felmondását — Japán gazdasági ellenintézkedéseket tesz

Az angol sajtó az amerikai-japán kereskedelmi és hajózási egyezmény felmondásával kapcsolatban megállapítja, hogy ez súlyos csapás Japán nézve. Miután a felmondási idő hat hónap, *Japánnak Kínában ezidő alatt végeznie kell eljárásával, különben azt a kockázatot vesse magára, hogy az Egyesült Államok kiviteli tilalmat rendelnek el Japán ellen.*

A Daily Mail szerint Roosevelt elnöknek nem volt felhatalmazása arra, hogy az egyezményt felmondja, mert a kiviteli tilalmat csak a kongresszus mondhatja ki. Ezért meg kell várni, hogy felévülva az északamerikai képviselőház milyen álláspontra helyezkedik.

Japán az Egyesült Államokból szerezte be fontos hadianyagainak 56 százalékát és az üzemanyagok 75 százalékát.

A francia sajtó azt írja, hogy a hat hónap elmúltával, 1940 január 26-án, az USA kormánya egyszerűen kijelenti majd, hogy Japán és Kína között hadiállapot áll fenn és ennek megfelelő intézkedéseket hajt végre. *Számolnak azzal, hogy az Egyesült Államok ekkor Japán ellen megtorló lépéseket tesz.* A Petit Journal szerint Roosevelt elnök ezzel a lépésével kifejezésre akarta juttatni azt a nézetét is, hogy nem helyesli Chamberlain külpolitikáját. A lap ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy az angol kormány bizonyára nem kényszerült volna Japánnal kompromisszumot kötni, ha az Egyesült Államok kormánya idejében kijelenti, hogy hajlandó egész hadiflottáját felvonultatni, hogy véget vessen a japánok Kínára vonatkozó követeléseinek.

Tokió gazdasági ellenintézkedésekre készül

A japán külügyminisztériumhoz közelálló körökben jelezték, hogy a japán kormány gazdasági ellenintézkedéseket hajt végre, amelyek megtorlás jellegűek lesz.

Kínai kormánykörökben viszont nagy meglepéssel fogadták az amerikai lépést. Csang Kai Sek tábornagy hívei hangoztatják, hogy

a nyugati nagyhatalmak részéről ez a lépés jelenti az első erkölcsi bátorítást a kínai központi kormány részére s az amerikai kormánynak e lépése csak fokozza majd a barátságot az Egyesült Államok és Kína között.

Newyork, július 28. Az Europa Press híreit közvetítő *«Információ»* jelenti: Az amerikai sajtó pártkülönbség nélkül helyesli az 1911. évi japán-amerikai szerződés felmondását. A japán kormány most már legalább tudja — írja a Newyorki Times —, hogy Amerika továbbra is kötelezőnek tartja magára nézve a kilenchatalmi egyezményt, mely szavatolta Kína függetlenségét és területi sérthetlenségét. A Herald Tribune szerint az amerikai kormány el akarja kerülni a diplomáciai kapcsolatok megszakítását és azért inkább a kereskedelmi szerződés felmondásához folyamodott. Így legalább értésére adták a japán kormánynak, hogy Amerika ragaszkodik a szerződések tiszteletbentartásához. A newyorki lapok egyébként számolnak azzal az eshetőséggel, hogy Japán részről már a legközelebbi időben ellenintézkedésekkel válasszunk.

Tokió, július 28. Arita külügyminiszter a péntek délelőtti minisztertanácsban jelentette, hogy az Egyesült Államok kormánya felmondja az 1911-ben kötött gazdasági szerződést. Jól értesült körök szerint a kormány nyugodtan figyeli a helyzet fejlődését. Úgy tudják, hogy már ki is dolgoztak egy programot, amely lehetővé teszi, hogy Japán szembenézzen minden olyan helyzettel, amely nemcsak az Egyesült Államok, hanem bármely más állam részéről történő szerződésfelmondás következményeiből folyhat.

Amerikai részről kérdést intéztek a japán külügyi hivatal képviselőjéhez, vajjon az amerikai-japán kereskedelmi szerződés felmondására adott válaszában Japán követelte Washingtontól a távolkeleti helyzet elismerését?

A japán külügyminisztérium azt a választ adta, hogy ezzel kapcsolatban nem támasztottak közvetlen követelést. Japán azonban elvárja, hogy az *Egyesült Államok*

számoljon az új helyzettel és kezdeményezzenek új tárgyalásokat új szerződés megkötése céljából.

Tokió véleménye az, hogy az Egyesült Államok elhatározása »hirtelen« történt s úgy vélik, hogy a jegyzékben említett okokat éppen úgy felhozhatták volna a szerződés felülvizsgálásának céljából is s ezek az okok egyáltalán nem magyarázzák meg, hogy az amerikai kormány miért tartotta szükségesnek, hogy a szerződést ilyen váratlanul és nyers módon mondja fel.

Az angol-japán kereskedelmi szerződés felbontását is tervezik

London, július 28. Az 1911-ben megkötött amerikai-japán gazdasági szerződés felmondásával kapcsolatban a Reuter Iroda azt írja, hogy Angliában is azzal a tervvel foglalkoznak, hogy az 1911-ben kötött angol-japán kereskedelmi szerződést szintén felmondják.

Tokió, július 28. (Havas.) A Domei Iroda jelentése szerint hivatalos körökben megerősítik azt a hírt, hogy az angol-japán értekezleten barátságos légkörben ismét némi haladást értek el.

A kínai árvíz megakasztja a japán hadműveleteket

Peiping, július 28. Észak-Kínában hatalmas felhőszakadások duzzasztották meg a folyókat és árasztották el az egyes területeket, úgyhogy a japán hadműveleteket egyes helyeken emiatt már be is kellett szüntetni. Az ország belsejébe vezető vasútvonalak közül csak egy van üzemben. A Yung-

Nyári ruhák és kabátok

óriási választékban

mérsékelt áron

RÓZSA

nőidivatházban

Alföldi Takarékpálota
Bika szállóval szemben

ting folyó megrongálta a híres Marco Polo-hídat. Peipingben és környékén többszáz ház beomlott. Egy kínai banda a helyzetet felismerve megátmodott egy japán őrszolgát és kilencven emberét megölt. Ezután az egyik kapun betört Peipingbe és foglyul ejtett egy eszmé japánbarát kínai polgárt és rendőrtisztviselőt, akikért most magas váltságdíjat kérnek.

Ellenforradalmi tevékenység miatt letartóztattak 79 magasrangú szovjet tisztet

Moszkvából hivatalosan közlik, hogy a szovjet hadsereg és haditengerészet 79 tisztjét megfosztották rangjától és minden kintünetésétől. Elítélésük pedig minden pillanatban várható. Kiszivárgott hírek szerint arról a 79 katonatisztéről van szó, akiket nemrégiben el-

lenforradalmi tevékenység címén letartóztattak. Közöttük van Ugianov, a kommunista párt volt vezetője, Tairoff, a mandzsu köztársaság volt szovjet követe, Sefesenko, az urali katonai kerület parancsnoka, Ofesinko, az ifjú kommunista liga vezetője és mások.

Lord Rothermere 50.000 fontot adott Anglia felfegyverkezéséhez

London, július 28. MTI: Sir John Simon kincstári kancellár köszönetét fejezte ki Rothermere lordnak 50 ezer fontos adományáért a felfegyverkezés költségeire. Lord Rothermere nyilatkozatában hangoztatta, hogy adománya békeajándék, amelyet nem azért ajánlott fel, mintha azt hinné, hogy közvetlen háború veszélye fenyegetne, sőt egyáltalán nem lát semmi okot az összeütközésre: „Meggyőződésem

szérint — folytatta Rothermere — az egész világ hangulata minden országban határozottan háborúellenes, rendíthetetlenül hiszem azonban, hogy a jól felfegyverzett Anglia a béke legjobb biztosítója és helyénvaló, hogy én, aki hat év óta a nemzeti felfegyverkezés egyik előharcosa vagyok, önként hozzájáruljak az angol biztonság ügyének előmozdításához.

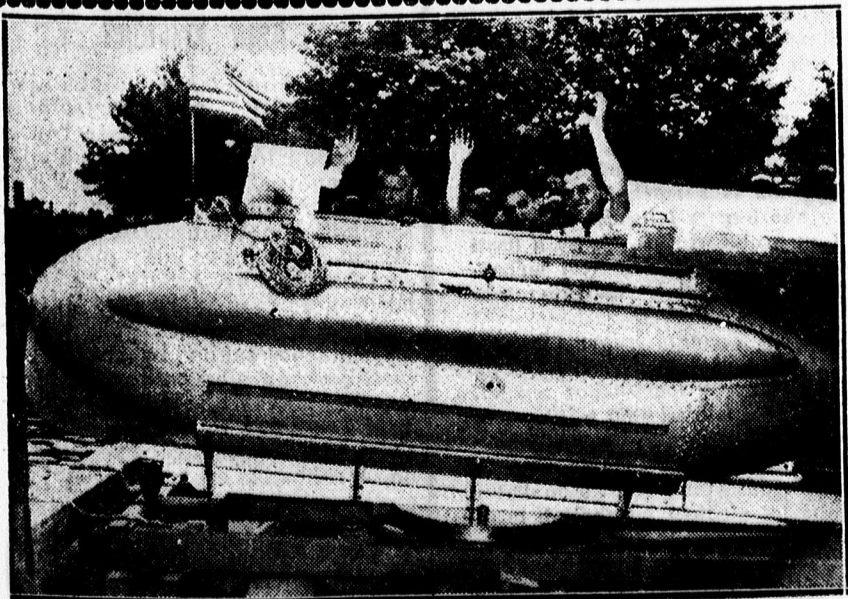
AZ EVEZÉS minden izmát megmozgatja, étvágyát fokozza, munkakedvét növelik.

Házlebontás miatt üzletemet rövidesen az Alföldi-palota előtt létesítendő üzletházba helyezem át.

Schön Sándor

keztyűs és kötszerész

Telefon: 30-53
Rózsa áruház

Újfabtá mentőkészülék tengeralattjáró balesetek esetére, melyet először engednek le a víz alá.

Kék róka

Herczeg-repríz a Magyar Komédia Kamaraszínház előadásában.

„Járt-e Cecil a Török utcában?” — ez Herczeg Ferenc darabjának minden problémája. Bizony azóta, hogy ez a kétségtelenül szellemes darab első sikerét aratta, gyökeresen megváltozott az élet: komolyabb, véresebb kérdések torlódtak fel és érdeklik a ma emberét. Ezért nem tud ma már úgy hatni Herczeg darabja, azért van az, hogy problémáját megfakultnak, erőtlennek, morálját hamisan csengőnek, szellemességét frivolnak érezzük. Azt a közönséget, amelyik ma ül a színházak nézőterén, már inkább Kodolányi „Földindulás”-ánk feldühörgő sorskérdése, vagy a Zilahy darabok forró és fojtó problémái érdeklik, mint ez a kellemes szalonstílusban feltálat kérdés, Cecil nyitva hagyott problémájával...

Vitéz Bánky Róbert Kamaraszínházának előadása ezzel szemben olyan tökéletes, hogy ezért magáért érdemes volt megnézni a darabot. A vendégszereplő Moóry Lucyban nagyon tehetséges, kitűnő művésznőt ismertünk meg. Izzó asszonyisága, finom, nünaszokig kidolgozott alakítása, szép beszéde, játékának forró sodra, elragadó egyénisége egyaránt kész, érelt művészetet dokumentáltak. Komoly érték. Mellette vitéz Bánky Róbert nyújtott tökéletes, mélyen emberi alakítást. Mihályfy László a mindent megértő terj alakját humorra tisztult életismerettel vitte színpadra. Selley Lajos remekelt Trill báró figurájában és jól egészítette ki az együttest Lenesi szerepében Szigethy Edit. (k. l.)

Színházi iroda hírei:

Szombaton este Hunyady Sándor nagysikerű színdarabja, a „Bors István” van műsoron parádés előadásban.

Vasárnap délután olesó helyárrakkal a legmulatságosabb vigjáték, a „Mél-fóságos asszony” kerül színpadra.

Vasárnap este Fodor László legnagyobb sikerű vigjátékja, a „Templom-egere” van műsoron.

Hétfőn este Ibsen legszebb munká-ja, a „Nóra” kerül bemutatásra.

A Kamara-színház esti előadásai minden nap ketten egy jeggyel kerülnek színpadra.

Színes filmkockák

NAPRÓL NAPRA

mind életemben hontakozik ki Szalacsy Rácz szenzációs sikerének igéző történelmi darabja, a „Spanyolország”. Nagy kedvvel folytak a próbák és ez a kedv folyton fokozódik, amint egymás után domborodnak ki a szebbnél szebb jelenetek. Már lehet látni az egységes képet, már lehet érezni, hogy egy olyan darab indul útjára innen Debrecenből, mely bevonul a maradandó értékek sorába. Szerenéses témaválasztás, kiváló vonalvezetés, a dolgok alapos ismerete, történelmi hűség, a kornak megfelelő hí nyelvezet jellemzik e darabot, melynek változatos eseménysorozata egyik amulathól a másikba ejti a nézőt. Az események nem egy kitaposott séma körüli sorakoznak fel és mindig meglepetésszerű fordulatot hoznak. — A mély drámai feszültség mellett lehellenősséggel villan meg a melegen simogató líra és végtelen fejelem-zett tompitással vonul át a humor és a szatíra. Nincs olesó hatáskeltés, nincs benne erőltettség és frivolság, melyek olyan émelgyössé teszik az el-múlt évek egyes színpadirodalmi „mesterműveit” alkotási, de van

benne az érdeklődést állandóan szí-nen tartó cselekmény, feszült pillanatok. A cselekményeket kiváló szövegben nem esik feleslegesen szó.

Az ilyen darabok fogják visszave-zetni a közönséget az igazi, tiszta iro-dalom iránti rajongáshoz, különösen akkor, ha olyan kiváló művészek, olyan magasnívón mozgó társulat elő-adásán keresztül jut hozzá, mint amily-en vitéz Bánky Róberti társulata.

(F. P.)

MOORY LUCY VENDEGJÁTEKA

volt Herczeg Ferenc szellemes darabja, a Kék róka tegnapi reprízének esemé-nye. Moory Lucy egyike a legnagyobb tehetségeknek, akik az utóbbi években a vidéki színpadokon feltűntek. Nagy

23 évvel ezelőtt a brezowkai fogolytáborban igazgatott színházat vitéz Bánky Róbert

A hadifogoly lágerekben virágzó színikultúra a magyar színjátszás ismeret-ten fejezetét teremtette meg.

Vitéz Bánky Róbertet, a Magyar Komédia Kamaraszínház kitűnő igazga-tóját és remek színészét, mint köztudo-más, egy hónappal ezelőtt ünnepe-ltek Szegeden színészi pályájának 25 éves jubileumát. Akkor az üdvözlők sorában megjelent egy kis csoport, akik Szibériában a hadifogság keser-yes, léleknyűvő napjait együtt élték vitéz Bánky Róbert igazgatóval s a fog-ság közös emlékeivel köszöntötték a jubilánst.

Ez a momentum adta a gondolatot a „Debreczen” munkatársának, hogy megszólaltassa vitéz Bánky Róbertet, a hadifogolytáborok színházi életéről. A színészlélek ismerete bizonyossá tette, hogy aki

olyan fanatikus, művészi hittel tett rajongója a színházi kultúrának, mint vitéz Bánky Róbert, az a ha-difogság keseryes, esztendőkké ügaskodott napjaiban sem tudott meglenni anélkül, hogy színházi munkásságát ne fejtsen ki. Egyéb-ként is szédőzött annyit hallot-tunk a hadifogoly lágerekben vi-rágzó színházi életéről, hogy érde-mesnek tartottuk a magyar szin-játszás történetének ezt az isme-rellen fejezetét összeszedni.

Vitéz Bánky Róbert Szibéria köze-pén, a Bajkál tó déli sarkánál levő Brezowka város hadifogolytáborában töltött két esztendőt s a következőkkel mondotta az ottani színészeletről.

A színház volt az összefogó érzelmi kapocs

— Hallatlan jelentősége volt a szin-játszásnak táborunkban — kezdte a beszélgetést vitéz Bánky Róbert. — Szibéria jeges pusztáin, egy óriási lág-gerben, lelkeben csatázó, örli indula-tokkal ott élt összepréselve sokezer ember.

Nemzetközi fogolytábor volt ez: volt benne magyar, német, lengyel, bulgár, török, román, cseh, tót, osztrák, dél-tiroli olasz, ruszin, szerb, stb. nemzetiségű hadifogoly.

Eltűk a fogolyélet önemésztő napjait, melyben lassan a szibériai puszták je-ges fehérsége rárakódik a csupátűz, színes akarás európai lélekre s évek során át szürke, ömározó, kis sebekbe is belepusztuló szibériai lélekké teszi. Ebben a nagy táborban és ebben a lei-kiállapotban és millieuban a vígaszta-lás, a felejtés, a hazai emlék volt szá-munkra a színház. Szinte elképzelbe-tellen jelentősége volt nemcsak kultú-rális és művészi, hanem érzelmi szem-pontból is.

Hiszen ez volt a legnagyobb ösz-szefogó, az érzelmi kapocs, az ösz-szefartozásunk legizzóbb kifejezése. De alkalmas volt arra is, hogy

sikerül voltak Miskolcon és Kassán. Cecil híres szerepében a kivételes ké-pességű művésznő, aki széphangú éne-kesnő is, minden tekintetben méltó fel-adathoz jutott.

AUGUSZTUS 5.: A „SPANYOLORSZÁG BEMUTATÓJA

Augusztus 5-én kerül bemutatásra Szalacsy Rácz Imre történelmi drámá-ja, a Spanyolország. Az előadás ese-ménye lesz Debrecen kultúrelétének s máris nagy érdeklődés nyilvánul meg az ősbemutató iránt. A darab egyik főszerepében Tanay Emil jut kitűnő szerephez a társulat rendes tagjai mel-lett.

megmutassuk képességeinket kul-turális téren, olyan képességeket, melyek hamarosan nemcsak a fo-golytábor, hanem az orosz közön-ség előtt is kedvenceé tett bennün-kei.

— Ez pedig ott nem kis szó volt, hi-szen úgyszólván minden nemzet meg-csínálta a maga színházát. Elsősorban a németek, akiknél a színház vezetője Neugebauer Fritz, a híres színész volt, aki Bécsben az Antóniában, Molnár: Farkas és Testő c. darabjaiban ját-szotta a főszerepeket és nyolc első-rangú, élvonalbeli színész került a né-met hadifogolyok sorából. Nálunk ezzel szemben rajtam kívül Szőke Kálmán nevű másik fiatal színész volt csak hi-vatásos munkása a színpadnak. De ép-pen ez mutatta meg a magyar tehetség erejét, hogy nem hivatásos színészek-ből, milyen kitűnő együttest lehetett kiállítani. Olyant, hogy a közönség, mely sokszor egy órát utazott, hogy a várostól kint fekvő fogolytáborban levő színházunkat felkeresse, legszive-sebben a magyar előadásokat nézte meg és nekünk tapsolt a leglelkeseb-ben. Viszont közismert, hogy az orosz népben hallatlan fogékonyság van a színházi kultúra és ének iránt. Ha va-lakinek az intelligenciájáról akarnak jó véleményt mondani, azt mondják: nagyon intelligens ember, énekelni is tud. Ezalatt természetesen az iskolá-zott éneklést értik.

— Előadtuk színházunkban a Csár-dáskirálynőt, Tatárjárást, Jacobi Leányvásárát és a közönség tomboló letszénnyilvánítással kísérte előadá-sunkat. Különösen a Csárdáskirálynő-vel volt nagy sikerünk, mely 35 elő-adáson ment egymásután en-sult. Hogy az orosz közönség előtt nagyobb sikerünk volt, mint a német színját-szóknak, az bizonyítja, hogy sikerült jó előadásokat bemutatnunk.

A bevett utolsó fillérig díszletek-re, ruhákra, festékre, jelmezre költöttük s bizonyos, hogy olyan tündéri kiállítást tudtunk adni, ami ma is bármelyik nagyvárosi színházban feltűnést keltene. Ennek oka az volt, hogy a tiszti fogolytáborunk tele volt mérnö-kökkel, festőkkel, iparművészek-kei.

— Ezen a ponton érdemes megemlé-kezni arról, hogy építettük fel tiszti színházunkat a fogolytábor területén. A legénységnek is külön színháza volt, 1200 nézőt befogadó orosz garnizon színház. Brezowka ugyanis orosz had-est állomás volt s volt külön katonai színházuk s ebben játszhattak legény-ségünkben kikérült színjátszóink, akik-nek vezetője viszont Baghy Gyula volt, a világhírű eszperanto író és tanár, aki nagyszerű színész is és hatalmas érdeme van a legénységi színház veze-

tése, rendezése körül. Mi azonban nem tarthattunk ebben az épületben elő-adásokat, mert távollott tőle a tiszti fogolytábor és nem engedtek ki ben-nünket. Előadásait is csak úgy lát-hattuk, ha kiszöktünk hozzájuk.

Ezért felépítettük a magunk szin-házát egy barak átépítésével. Annyi építész, mérnök, iparmű-vész, festő volt a táborunkban, hogy a színháznál az utolsó kilénes is iparművészmunka volt.

Gyönyörű kis kamaraszínházat építet-tünk, ideális beosztással, színpaddal, világosító effektusokkal, hogy a leg-kényesebb igényeket is kielégíthette. Nem esoda, hiszen ismétlem az épület legkisebb részének elkészítésére is leg-alább két mérnök és két művészember állott rendelkezésre.

— A mi színjátszóink mellett a né-meteknek volt a legnagyobb sikerük, aztán az osztrákoknak, de sokan látogatták a török és lengyel kabarét is. A színészek természetesen gázsít nem kaptak, de erre nem is számított senki. A léleknek megnyugvás, üdülés volt belefelejtkezni az előadások előkészí-tésébe. 1916-tól 1918-ig működött a színház, mint összekötő kapocs s mi-kor a vörös uralom jött, csak akkor szűnt meg. Akkor már bejártunk a városba, jött a nagy felfordulás és vége lett ennek a Szibériában kivirágzott színházi életnek, melyhez azonban annyi szép emlék, akarat tapad...

— 1921-ben a Városi Színházban előadtuk a fogolytábori színház legnagyobb sikerű darabját, a Csár-dáskirálynőt, a Kormányzó Úr Ótóméltósága is megkértette az előadásunkat, mely jótékony célra ment.

Sikerült erre az előadásra összeho-znom csak nem minden tagját a hadi-fogoly színházunk, akkor már vala-mennyien Magyarországon voltunk... Nagyon kedves meglepetés volt ju-bileumomon, mikor a volt fogolytársak, mint a brezowkai színelőadások ve-zetőjét köszöntötték. Debreczenben is több volt fogolytársam él.

Érdekes dolgokat mondott el még vitéz Bánky Róbert a hadifogoly szin-házak kultúrtörténeti részleteiről, a hadifogoly újságokról, hadifogoly is-kolákról. Középkorától kezdve egy-temi előadásokig, mindent tartottak a fogolytáborban, voltak filozofterek, orvostanhallgatók s a zott összekérült, sokszor nagyhirű egyetemi tanárok ta-nították őket és erről bizonyítványt is adtak. Arra is volt példa, hogy idehaza ezeket az írásokat elfogadták s egy összefoglaló vizsgára bocsátva az ille-tőt, aki a hadifogság éveiben szerzte meg tudását, kiadták számára a diplo-mát. Ezekről a hadifogolyélet kulturá-lis történetét feltáró részletekről azon-ban legközelebb. (kiss)

Felrobbanás fenyegette Algir kikötőjét

Algir, július 28. Az algiri kikötőben pusztító tűzkatasztrófiának eddig 12 halálos áldozata van. A kórházban lévő ötven sebesült kö-zül tizenötnek az állapota életve-sélyes. A robbanás ére tűz a mun-kásokat álmukban érte, ruhájuk lángot kapott, úgyhogy menekülni sem tudták már. A Saint Ambroise hajó égése még súlyosabb katasz-trófiával fenyegetett. A hajón ugyanis 75 tonna butángáz volt tartályokban elhelyezve. Ha a tü-zet nem sikerült volna idejében el-oltani és a gáz felrobban, úgy az egész kikötő a levegőbe repült vol-na. A robbanás ereje egyébként oly nagy volt, hogy az egyik közelben tartózkodó hajót valósággal ki-emelte a vízből.

GYÓGYIT. üdít, frissít a nagy-erdei strandfürdő.

Arató ünnep Pelsőcön

Szűk családi körben tett felvidéki körutazásunk középpontjává skirepítő fészkeül ez alkalommal házi turista-szakértőnk tanácsára Pelsőcöt választottuk. Nem bántuk meg. Utunk főcélja az aggteleki cseppkőbarlang újonnan visszacsatolt részének megtekintése volt, ami legjobban Pelsőcről közelíthető meg. Napjában többször rendszeresített autbuszjáratok közlekednek, de kis bérkocsival sem kerül többe. Mi ilyenén indultunk neki kora reggel. A barlang emez új, Kecskő feletti bejáratánál (az ú. n. domicaai szakasznál) is van ugyan nagyon szép és kényelmes turista menedékház. A barlang megtekintése szakszerű vezetés alatt történik s mindössze egy órába telik. Jó lélekkel mondhatom, hogy minden áldozatot megérdemlő látványokkal és élményekkel szolgál. A természet minden képzeletet felülmúló szépséges és kimeríthetetlen változatoságú alkotásainak szemlélése mellett meghatódott lélekkel áll meg az utas a kőkorszakbeli ember településének emlékei mellett. A mesebeli alvilágba képzelheti magát, mikor a néma esendben a patak csobogását hallja, a tévő duzzadt vizen kísérteties felhőmályban csónakázik, a sötét folyosóban csapattostul meghúzódó denevérek tanyájának nyomait találja.

Autóval Pelsőcra fél óra alatt visszaterve, 10 órákor templomba mentünk. A templom középkori csúcsos épület. Hozzá tapad egy görögországi lovagterem darabja. Tőle külön áll utólag épített barok tornya. Közéleben van a régi várfalnak egy kis maradványa. Istentisztelet végén a szószékről nyomatékosan figyelmeztették a szülőket, hogy iskolás gyermekeiket a szünidőben is minden nap küldjék templomba. Nekünk túlzásnak tetszhetik ez a kényszerítés. De gondoljuk meg, hogy az idegen uralom alatt a magyarságnak minden eszközt meg kellett ragadnia az ifjúság összetartására és magyar szellemben való nevelésére. Kihirdették, hogy aznap a vasárnap délutáni istentisztelet elmarad. Csakhamar megtudtuk az okát. A kis községnek pár évvel ezelőtt épült díszes gyülekezeti otthona. Annak udvarán gyűlt össze kora délután ősi szokás szerint a falu közönsége. Ünneplőbe öltözve kivonultak a mezőre, hálát adtak Istennek az aratás áldásáért s ismét csoportosan visszatértek a gyülekezeti ház udvarára. A jobbmódú leányok és legények díszes magyar népviseletben perdültek táncra. A szülők társadalmi különbség nélkül sereglettek egybe körülöttük és foglaltak helyett a fák alatt megterített asztaloknál. A leánykörtagjainak sötétkéék egyenruhája van fehér csikkal. Egyszerű volta miatt a szegényebbek is megvárhatják és kifejezhető vele a testületi közösségbe való tartozás. Az aratási ünnep az egész községet érthető izgalomban tartotta. Késő estig hangzott a zene és a vígasság zaja.

A község Rozsnyótól 14 kilométernyire van. Ott torkollik a Sajó völgyébe egy-egy csodaszép vízmosta völgy Csetnek és Murány felől. A következő Gombaszög vasúli állomásról pedig a szilicei fensík és jégbarlang közelíthető meg könnyen.

Debrecenből jó menetrenddel déltől estére oda lehet érni, alkonyattól éjfélig pedig haza lehet jutni vasúton.

HIRDEMÉNY. A városi szennyvíztisztító telepen több ezer székér szennyvízledék trágya kerül értékesítésre. Ára a helyszínen szekerenként, szabad rakodás mellett 2 (kettő) pengő. A trágya kiválóan alkalmas rétek, legelők és szőlők trágyázására, valamint szikfoltok javítására. Az eladást a helyszínen Miszti Lajos, a szennyvíztelep felügyelője eszközli. *Gazdasági tanácsnok.*

Villamos és kocsik karambolja a csapóuceai torkolatban

Egy napszámos kezét összeroncsolta a villamos

Súlyos baleset történt pénteken reggel 9 óra tájban a Csapó utcán. Kiss Antal Csapó utca 37. alatti napszámot a villamos elütötte és a kezét összeroncsolta. A mentők kiszállították a sebészeti klinikára.

Kiss Antal a Csapó utcán haladt maga előtt tolva kizikocsiját, melyen piaci kosarak voltak. Mögötte ment a 6-os számú villamos, amit Szatmári József Teleki utca 59. alatti kalauz vezetett. Ugyanekkor szembejött a Sestina-cég egyik stráfkocsija, úgyhogy a három jármű teljesen elfoglalta az úttestet a Csapó utca 12. számú ház előtt, ahol az utca a legkeskenyebb és veszélyes a közlekedésre.

Talán még így is eltudott volna haladni egymás mellett a villamos, a stráfkocsi és a napszámos kizikocsija, de a 4.80 méter szélességű útát még jobban megkeskenyítette az ott fekvő pózna, ami már hetek

óta akadályozza a forgalmat. Így történt, hogy a stráfkocsi oldala beleakadt a kizikocsiba és a lökéstől Kiss Antalt a rúd nekivágta a villamoskocsinak.

A vezető mindössze 4-5 méteres sebességgel vitte a villamos ekkor és szabályosan esengetett útközben, majd azonnal fékezett és megállt. Kiss Antal kezét vér borította el, kihívták hozzá a mentőket, akik ideiglenesen bekötötték, majd a klinikára vitték. Közben nagy esődület támadt a karambol színhelyén. Hatalmas tömeg gyűlt össze a piacról, autók, szekerek, motorkerékpárok halmozódtak egymásra és a forgalom megállt.

Kiss Antal kezének lágy részait a tenyerén teljesen összeroncsolta az ütés. A vizsgálat eddigi eredménye szerint a szerencsétlenségért senkit sem terhel felelősség, mert szűk úttest miatt következett be.

Nyolc országot gyalogszerrel járt be egy debreceni férfi

Napbarnított, érdekes arcú férfi állított be tegnap délelőtt egyik városi hivatalba. Bódár István 41 éves debreceni lakos

nem kevesebb, mint nyolc országot járt be gyalogszerrel és már több, mint egy évtizede rója az apostolok lován Európa különböző országújtait.

A Debrecen munkatársra kérdésösködni kezdett élményei felől és Bódár István elbeszéléseiből nem mindennapi érdekességű emberi sors bontakozott ki.

A gyaloglás, mint a tüdőhaj gyógyszere

Elmondotta Bódár István, hogy a világháborút végigharcolta és mint rokkant szerelt le. Súlyos tüdőbetegséget is kapott harctéri szolgálata közben s ezzel betegeskedett hosszú ideig a háborúutáni esztendőkből.

Sorsa nehezen alakult ki. Jöttek a munkanélküliség évei és Bódár István nyakába vette a világot. És

érdekes tapasztalatra jött rá, megállapította, hogy a szabad levegőn való gyaloglás milyen jó hatással van a tüdőbetegségre, melyből las-

san, szinte száz százalékig kigyógyult.

— Gyalogútja sorát Ausztriával kezdte meg. Végig kóborolta az egykori osztrák tartományt, innen átment Olaszországba, majd később Franciaországba.

A gyaloglás az ilyen életmóddal járó sok nélkülözés dacára is jót tett betegségének. Ehhez valószínűleg hozzájárult az olasz klíma hatása is és mire Franciaországba megérkezett, már munkát tudott vállalni, annyira megerősödött.

Ahol 30 perc alatt teljesen elkészül egy autó

Párisban

a Citroen-gyárban kapott alkalmazást, ahol akkoriban a sok megrendelés miatt felfokozott munka volt. Sok magyar ember dolgozott ebben a gyárban, a magyar munkert nagyon megbecsülték, azonban faji szempontból meglehetősen elfogultan, nem is annyira ellenségesen, mint inkább tudatlanul kezelték.

Alig valamit tudtak a magyarságról, fogalmukban az ország teljesen egybe-

olvadt azzal, amit Ausztriáról képzeltek.

Bódár Istvánnak és társainak, akik igyekeztek a szempontból más belátásra bírni a franciákat, meglehetősen keserves és sok tekintetben meddő munkát kellett végezniük.

Érdekes volt

ebben a gyárban megfigyeni az autók életét. Minden részét más munkacsoport csinálta az autónak s 30 perc alatt teljesen készen jött ki a Citroen-gyárból egy autó.

Akik a Szajna hídján alatt alusznak

A megerőltető gyári robot azonban nem tett jót Bódár István egészségének s ismét neki kellett vágnia az útnak. Először Calaisba ment, majd átvágott a francia határon Németországba. Berlinben és Frankfurtban dolgozott, de csak kevés ideig, mert ebben az időben itt nagy munkanélküliség volt. Azonban,

amikor nem dolgozott is kapta a munkanélküli segélyt, ami elég szép összeget tett ki ahhoz, hogy meg tudjon élni belőle.

Később ismét nekivágott másfél év múlva a világsavargásnak s viszon-tagságos út után visszakereszt Párisba. Itt akkor már nagyot romlott a helyzet,

nem kapott munkát és a Szajna hídján alatt aludt éjszakánként. Bódár István rendkívül érdekes dolgokat beszélt el a Debrecen munkatársának

a Szajna hídján érdekes és vegyes társalgásról. Többször ember, a nagy világváros kivetettjei húzták meg itt éjszakára magukat, hogy reggel aztán szétdobja őket a megélhetési gond ismét a nagyváros lüktető életébe. Szerelmek szövődtek, barátságok alakultak ki a híd aljának társadalmában.

Három hét alatt öt országon át gyalogszerrel

— Ennek a társadalomnak élete mégis csupa rettenés volt a razzia napjától. Bódár István aztán innen is továbbállt. Visszatért Németországba, aztán ismét vissza Párisba.

Egyikben 3 hét alatt öt országon ment keresztül: Németországon, Franciaországon, Belgiumon, Luxemburgon és Dánián. Közben 1927-ben haza is tért Magyarországra, de a budapesti életbe belekóstolva csakhamar ismét visszavért Németországba.

Itt nem tudott elhelyezkedni. Kiment Svájcba is, ahol a rendőr felismerte, hogy idegen arról, hogy kabátját karján hordozta, ami csak külföldi embernek szokása. Igazolásra szólították. Kitoloncolták az országból.

1933-34. évben itthon volt Magyarországon.

Ettől az időtől kezdve mintha egy láthatatlan tenniszverővel dobálták volna egyik államból a másikba, úgy hanyódott-vetődött sorsa Magyarország és a külföld között, míg aztán most végleg hazatért.

Bódár István nem akar többet visszatérni külföldre. 41 éves lett, végigharcolta a világháborút, több mint másfél évtizedet töltött Európa különböző országújtait, most már szeretne letelepedni városában, Debrecenben s szeretne egy kis munkát kapni, hogy végre megpihenést találjon s visszatérjen a rendes polgári mederbe élete, melyet magával ragadott a világháború véres árja s azóta sem hagyott megpiheni.

SZERET élni? Strandoljon a nagyerdőn!

Ketten 1 jeggyel
BORS ISTVÁN
Bánky Eiemérel ma este fél 9 órákor

Az amerikai magyarok a Kossuth-szobor előtt.

Elhoztuk Kossuthnak ajándéku szívéket, lelküket

Amerikaiak Kossuth-ünnepélye Debreczenben

Meghatóan szép ünnepélyt rendezett tegnap reggel a Kossuth-szobornál a Verhovay-csoport. Kilen órára a közönség néhány száz főnyi csapata is összegyűlt, s várták az amerikai testvéreket a MANSZ részéről Kovássy Kálmáné, vitéz Nábrácsky Béláné és Erdélyi Margit titkárnőből álló küldöttség is.

Grassl Herbert igazgató vezetésével érkezett a Verhovay-csoport a szoborhoz. Kún Bertalan igazgató amerikai és magyar nemzeti színű szalagdiszítésű babékoszorút hozott, melyen ez a felírás ékeskedett:

*„A Verhovay Segély Egylet
1939. évi csoportja.”*

Kún Bertalan igazgató mondott rövid, szívből jött szavakat:

— Itt állunk mi, Amerikából jött magyarok — szólott —, elhoztuk annak a nagy férfúnak ajándéku szívéket, lelküket, akiknek emlékére koszorút helyezünk el örök pecsétül szeretetünknek. A Verhovay Egylet nevében elhelyezem ezt a koszorút az emlékműre, mert hiszen nekünk amerikaiaknak is van egy Kossuthunk, aki hasonló nagy dolgokat vitt véghez. Ez a két férfiú egyformán érzett és gondolkodott. A magyarok George Washingtonja Kossuth apánk. Az ő emlékeztélre elhelyezem ezt a koszorút.

Lelkes eljenzés követte az egyszerű, de lélekéből fakadt szavakat. Az amerikai csoport ezután elénekelt a Himnuszt. Megható volt, hogy eléjente a Himnuszt zeneileg nem egészen hibátlanul énekelték, de amikor a debreceni közönség is énekarrá vált, szépen, hangosan tört az ég felé a nemzeti imádság. Utána még elénekelték az amerikai himnuszt, majd a következő szavakkal búcsúzott Kún Bertalan igazgató Kossuth Lajostól:

— Örök emlékeztél elvisszük lelkünkben képedet, hogy visszaemlékezzünk mind örökké...

Sok ember szemében könnyek üttek ki.

Három édesanyánk küldött...

Tisztelegés a polgármester előtt

Az amerikaiak most felvonultak a városházára és itt a közgyűlési teremben foglaltak helyet, gyönyörködve a terem szépségeiben és történelmi levegőjü környezetében. Megmondták nekik, hogy Kossuth Lajos 1849-ben itt székelt a mostani polgármesteri hivatalban.

Zöld József h. polgármester köszöntötte a kedves vendégeket.

— Nagyon szép — mondta —, hogy eljöttek meglátogatni minket, amerikai testvéreink. Szeretettel köszöntöm magukat Debreczenben és nem csak az én szerény személyemet tekintsék, hanem azt, hogy az egész város közönsége nevében beszéljek és tolmácsolom érzelmeiket. Gyönyörű dolog ez, hogy ellátogattak és ellátogatnak minden esztendőben Magyarországra, az ősi földre, az ősi hazába. Nem tudom, kinek tartozunk nagyobb köszönettel és elismeréssel, magunknak-e, akik ezt a hallatlanul fáradságos utat megteszik, vagy szülőiknek, hozzátartozóiknak, akik nem engedték magukban elhalványodni a magyar érzést, az ősi haza iránti ragaszkodást, szeretetet. Köszöntöm magukat és személyükön keresztül szülőiket és hozzátartozóikat, az egész amerikai magyarságot. Az a kérés, hogy az ősi hazához való ragaszkodásukat mind maguk, mind hozzátartozóik az ősi hazához való ragaszkodásukat tartsák meg. Isten hozta közénk. Érezzék jól magukat és térjenek vissza Amerikába nagyon kellemes benyomásokkal.

Az amerikaiak megéljenztek Zöld József h. polgármestert, kinek beszédére Kún Bertalan igazgató válaszolt:

— Mi igazán nagyon messziről jöttünk. Tizennégy napi fáradságos út után érkezünk ide, hogy elhozzuk szeretetünket, szívéket, üdvözlésünket Debreczenbe, a reformátusok Romájába. Eljöttünk, mert a kötelesség is hív bennünket, kötelesség a mi három édesanyánkkal szemben. Első édesanyánk a magyar haza földje, ezért jöttünk, hogy meglátogassuk ezt az édesanyánkat. Néki hoztuk el egész szívéket és lelküket. Második édesanyánk küldött, aki szült bennünket, akiknek köszönhetjük, hogy megtanultunk magyarul beszélni. A harmadik édesanyánk az a nagy testvéri egyesület, a Verhovay Segély Egylet, ott kint az idegenben, amely bennünket idejötti segített. Negyven ezer magyar szívet és lelket küldött ide rajtuk keresztül ez az egyesület.

— Kérjük, tartsanak meg bennünket önk is szeretetükben és mi eljövünk többször, elhozzuk magunkkal a jövő generáció fiait és leányait. Ne dobjanak ránk azért követ, mert nem tudunk hi-

bátlanul beszélni magyarul, lelkünk és érzéseink kifogástalanul, tisztán magyar. Szeretetünket a legmélyebb szívből adom át.

Melegen kezét szorították az amerikaiak a polgármesterrel, majd kölcsönösen a jóbarátoknak és ismerősöknek üzeneteket adtak át. Innen aztán visszatértek az Arany Bikába, ahol már várta őket az autóbusz, melyen a Hortobágyra utaztak.

Levél a leánycserkészek gödöllői világtáborából

Édes jó Anyám!

Mennyi szépsége van a táborunknak, ha festő volnék mindjárt az esteletemre kerülné, de megpróbálom szavakba öltöztetni, hogy visszaadjam mindazt, amit itt lehet látni és tapasztalni.

Az egész tábor nagyon ideális, szép helyen fekszik. Az Erzsébet-park százados fái csodálkozva susogtak egymásnak, azt mondták bizonyára: »Néztek, micsoda megszállást csinálnak ezek a leányok... mikor látták, hogy pillanatok alatt tervüket végrehajjták, csodálkoztak, hogy építettek, terveztek, szépítettek.

Rövid időn belül megépült a sátorváros. A nap lángsugarait izzóan bocsátotta a dolgozó, sátorváros építő leányokra. Gyorsan elkészítették a fekvőhelyet, mert lassan megérkezett az éj s akkorra mindezekkel el kellett készülni. Az út és az első nap fáradalmait kipihentük és reggel mindenki friss erővel, vidáman fogott újra a munkához, ami bizony volt még. Hátra volt még a konyhánk megépítése, sátraink körültárolása.

Jó kedvvel, dalolva ment a munka, kemény volt, erőnket igénybe vette. Tenyerünk itt-ott hólyagos is lett bele, de szerencse, igyekeztünk, mert éjjel vihart kaptunk. Csodálatos, sátraink közül egy sem dőlt össze, mert jó volt a megalapozás. S mi boldog mosolyival üdvözöltük reggel a napsugárt, hálát adtunk Istennek, hogy gondos kezek irányítása mellett sátraink árka levezették a vizet, ami aláhullott eső alakjában s így nem ázott be.

Alig hogy ezekkel elkészültünk és izlésesen berendezkedtünk, mert a leleményes és ötletes cserkész mindenki kitalál, nincs itt hiány semmiben, van itt kényelmes sátorháza mindenki számára, asztallal, székekkel berendezve, a női lélek finomságával díszítve. Elöl kis kerttel, hol piros muskálly virít. Ebédlőasztal, mellette padokkal, egy fenyves csoport alatt, hol nemcsak farkasévoággal fogyasztjuk el ételünket oly jókózzal étvágygal, hogy egy cserkészleány mit sem sejtve, hogy a fél liter kakaó, 16 deka vaj, 8 karaj kenyér nem mind az övé, amikor hazatért a szállásból, amit a gazdasági hivatal adott a konyhára, látta az asz-

Megszökött a pestszenterzsébeti álarcos rablás gyanúsítottja

Emlékeztet, hogy május 2-án a pestszenterzsébeti vasútállomásnál egy álarcos fiatalember behatolt a pénztárterembe, felszólította a vasúti pénztáros, hogy a pénzkészletet adja át. Közben a zajtól megijedt, menekülni akart, szembe talákozott egy rendőrrel, akit lelőtt. Utána egéruat vett és azóta nyoma veszett. A nyomozás során előállítottak mind alibit igazoltak. Szerdán elfogtak egy Bojtor Ferenc nevű betörőt, aki tiltakozott a merénylet vádjá ellen. Kihallgatása után egy rendőr felügyelete alatt a kapitányság udvarán hagyták, ahonnan hirtelen beugrott az egyik hivatali szobába és annak ablakán keresztül az utcára került és elmenekült.

METEOR MOZI MŰSORA

Szombaton fél 7—9 órakor!

Két sláger: „Egy leány, aki nyer” és „Hej-rup”

Holnap: „Öserdő kéme”

talán az otthagytott ennivalót mind megette. Volt is nevetés, amikor a többi, mit sem sejtve, kereste a tizórait. Aki megette, szerényen mondta, hát nem az enyém volt az egész? S én ezt nem tudtam, megettem.

Ilyen vidáman telnek a napok, de a magyar cserkészleány-tábor mellett épülnek az idegenek táborai. Erkeznek, egyre több és több. A mi altáborunkban vannak a finnnek. Ma jöttek meg 200 körül. Itt vannak a hollandok, dánok, észtok, norvégok, svédok, írek, lengyelek, svájciak, egy német leány, franciák, angolok stb. Mindnyájan el vannak ragadtatva Magyarországtól, a kedves és figyelmes fogadtatástól, a vendégszeretetüktől.

Kedves táborozó cserkészleányok, találjátok nagyon jól magatokat. A sügő fenyő vigye el a mi sóhajainkat, mert minden örömünk mellett van fájdalom szívünknek, hiszen vannak, akik nem lehetnek közöttünk, akik nem tudnak együtt örülni a visszatért felvidéki cserkészleányokkal, akik nagyszámban vannak itt, kiket még elválaszt tőlünk az átkos trianoni bilincs, de akik még közelebb kerülnének, mert gondolatban, szívben, lélekben együtt vagyunk és hiszünk. Hiszük, hogy nemskóra elérkezik a váruvált nap, a boldog viszonzatlanság napja, az új feltámadás, amiért milliók szívéből száll az ima a magyarok Istenehez.

Gödöllő, 1939 július hó.

Kovács Julia
tanítónő, vezető.

Rádióüzenet ment a Marsra — válasz nem jött

London, július 28. A Mars bolygó földközelségének pillanatában az amerikai Baldwin rádióállomásról üzenetet adtak le a Marsra. A csillagászok szerint a rádiójelek három és fél pere alatt értek a bolygóra és ugyanennyi ideig tarthatott a válasznak a Földre érkezése. Az üzenetre a csillagászok semmiféle jelet nem kaptak.

HIREK

Mindenben első
a „Debreczen”

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLTATÁSA, július 22-től, július 29-ig:
„Nap”, Piac ucca 1. sz., telefon: 27-73. szám. — „Isteni gondviselés”, Pelófi-tér és Teleki ucca sarok, telefon: 29-81. — „Aranyegyszarvú”, Kossuth ucca 8., telefon: 34-96. — „Arany János”, Csapó ucca 66, telefon: 11-78. — „Mátyás király”, Nyilastelep, Vámospércsi út 16. sz., telefon: 13-83. szám.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04. RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Márta

régen szeretne egy szép kis női frásztalt a szobájába.
Gyönyörű antik női frásztalokban válogathat. Ingóságkövetelő, Püspöki palota.

Három év után

Három év után most, hogy láttalak,
Te elvesztett és megkerült — Csodás!
— Azt hittem, hogy csak hazug látomás!...

Hej, hogy örültem, bolondos szívem
Hogy dobogott a találgatás után,
— Es egész éjjel rólad álmodtam...

Boldog voltam és azt hittem mindig
ilyen vidám és gondtalan leszek,
— Jaj, de az Isten másképp tervezett!...

Elmentél Te, de itt maradok én,
Kietlen, sivár pusztá közepén
Mig el nem zúz az élet-forgatag...
— Jobb is lesz ott már lenni a föld alatt!

Barna Tibor

A református templomokban. Nagytemplom délelőtt 10 órakor dr. Hegyaljai Kiss Géza, délután 5 órakor Nagy Sándor, Kistemplom délelőtt 9 órakor Szentes László, 11 órakor dr. Soós Béla, délután 6 órakor Kiss Lajos, Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, 5 órakor Biró Béla, Károli G. téri templom délelőtt 9 órakor Lukács László, délután 4 órakor Szabó Gábor, Ispóty-templom délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Dezső, Árpád téri templom délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 3 órakor Molnár Gyula, Homokkerti templom délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 6 órakor Szilágyi László, Nyilastelepi templom délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután fél 6 órakor Szabó Béla, Csapókerületi templom délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 3 órakor Farkas Dezső, Kerekes-t. templom délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Ferenc, Nyulási áll. isk. délelőtt 10 órakor Szabó Dániel, Tégláskerti áll. isk. délelőtt 10 órakor Birinyi János, Téglavetői gyűl. ház délután 3 órakor Kovács Árpád, Wolaffka-telep olvasóköri délután 3 órakor Kovács József, Horthy köz-kórház délelőtt 9 órakor Nagy Sándor. — Tanyai istentisztelet: Pallag délelőtt 9 órakor Papp Géza, Hortobágy délután 3 órakor vitéz Szabó Endre, Cuca délelőtt 9 órakor vitéz Szabó Endre.

Az evangélikus templomban. Délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet. **Prédikál Koren Emil segédlelkész.**

BURAY sorsjegyáruda ÚJ helyisége SAS U. 4.

Debreceni Kölcsönös Segélyező-Egylet
székházában.

Pénztári órák változatlanul d. e. 8—fél 1-ig. d. u. fél 3—6-ig

— **Vasárnapi misere**nd a Szent Anna utcai plébánia templomban és kápolnában. Rendes vasárnapi misere, misekezdetek reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél tíz órakor nagymise, melyet tart és szentbeszédet mond Láng Pál pápai kamarás. A további szentmisere 11, 12 és fél 1 órakor. Kertsekben: Csapókerületben Szemes piarista tanár, Hajdúsámsomban Novák Gyula, Józsan Faragó László segédlelkész, Nyilastelepen Erdöss, Augusztia szanatóriumban Béres Endre.

— **Görögkatolikus misere**nd. Reggel 1/8 órakor esendémise, 8 órakor diák és katonamise, 10 órakor nagymise, melyet tart és szentbeszédet mond Papp Gyula szentszéki tanácsos. 12 órakor esendémise, délután 1/4 órakor rózsafüzérjátosság, 4 órakor vespernye.

— **Istentisztelet a baptista imaházban.** A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt fél 9 fél 10-ig imá-óra, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—8-ig vallásosestély. Szerdán este fél 8—fél 9-ig bibliára, Péntek este fél 8—fél 9-ig imaóra.

— **Mellau Márton pápai prelá- tus és Láng Pál pápai kamarás hazaérkeztek szabadságukról.** Mellau Márton pápai preláta, a Sve-tits intézet népszerű igazgatója és Láng Pál pápai kamarás, plébá-noshelyettes többhetes szabadsá-gukról a tegnapi napon hazaérkez-tek és átvették hivataluk végzését. A két főpap a visszatért Kárpát-alja egyik kies helyén Fenyves-völgyön töltötték pihenőjüket.

— **Új rendőrtanácos Debrecen-ben.** Dr. Boeczó Lajos rendőrtaná- cosot Békésabáról Debrecenbe helyezték. A közrendészeti és köz-lekudési ügyek vezetését vette át. Az új rendőrtanácos pénteken el-foglalta hivatalát.

— **Papp Gyula szentszéki taná- cos a debreceni görög katolikus egyház plébánosa hazaérkezett többhetes felvidéki szabadságáról.** Papp Gyula szentszéki tanácsos a napokban többhetes Kárpátalji tartózkodása után hazaérkezett. Papp Gyula Siánkin nyaralt és onnan tett nagyobb kiránduláso- kat. Igen sok plébánost látogatott meg, akikhez régi baráti szálak és rokoni kötelékek fűzik.

— **A város augusztus 2-án szép haza- fias ünnepélyt rendez** a Hősök Teme- lőjében a 48-as síremléknel. Az ünne- pi beszédet Mezey Béla református lelkész tartja, szaval Barcza Gedeon.

— **Meghalt a búzaeladaskor** Pallás János 37 éves gazdálkodó, aki Grün- baum Endre bakonszegi terményke- reskedő udvarán tartózkodott. Az or- vos megállapította, hogy a halál oka szívszélhűdés.

— **A Debreceni Városi Dalegylet** 1939 augusztus hó 6-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a Városháza közgyűlési termében tartja évi rendes közgyűlését.

— **Esküvő.** Lányi Olga özv. Lá- nyi Elemérné szül. Komoróczy Juliska bájos leánya, aki a Mes- ter uccai egyházzrészben nagy és buzgó munkásságot fejtett ki, jú- lius 24-én tartotta esküvőjét Sz. Nagy Zoltánnal. A fiatal párt Szabó Gábor ref. lelkész eskette s az ismerősök elhalmozták jókíván- ságaikkal.

— **Vendégei érkeznek?** prima bort, frissen csapolt sört kihordásra olesón Péterfia ucca 48. alatti vendéglőből vitessen.

— **A honvédtiszt sportlövő egye- sületek országos lövőversenyének** 2. napján a befejezett versenyszá- mok eredménye: öttusa pisztoly- verseny tiszték I. osztály: 1. Sza- bados főtisztviselő, Zombathely 20/191, 2. osztályban: 1. Szilágyi főhadnagy Székesfehérvár, agyag- galamblövőversenyben tiszték I. osztály 100 agyaggalambra 1. Pap- váry főhadnagy, Miskolc, 2. osz- tályban 1. Bertóczy főhadnagy, Békésesaba.

— **Nagy melegben,** frissen csapolt sör mellett kellemes, hűvös helyen szó rakozhat, Péterfia ucca 48. alatti ven- déglőben.

— **A debreceni gyermek menhelyről** tartásra adtak ki két gyermeket De- leja Ferencné hajdúböszörményi asz- szonyhoz. Az egyik gyermek Horváth Béla egy éves meghalt. Az orvosi viz- gálat azt állapította meg, hogy a gyer- mek angolkóros volt, többfajta beteg- sége is volt és halálát kimerülés okoz- ta.

— **DEBRECEN és H-SZOBOSZLÓ** alkalikus tartalmú strandfürdők vízé- hez a legalkalmasabb és legtartósabb fürdőcikket a **Benyás Emil** haris- nya- és kötöttáru gyára gyártja. El- adás nagyban és kicsinyben.

— **Balesetek.** Gál Imre Oláh Ká- roly utcai kazánkovácsnak kazán- lemezvágás közben egy vasdarab a lábára esett és azon zúzott sebe- ket ejtett. Heinisch Béla Csillag utca 22. alatti műszerészstanuló ke- rékpárjavítás közben a kezén sérü- léseket szenvedett. A mentők lát- ták el.

— **Lemondott a kopenhágai ame- rikai követ,** Alvin Mansfield Owslay, hogy magánügyeinek szentelhesse életét.

— **Lopások.** Kucsik Györgyné Huszár utca 15. alatti lakos kertjé- ből az éj folyamán a fákról lelop- ták egész baracktermését, mintegy 50 mázsa gyümölcsöt. Katz Zene Széchenyi utca 23. sz. alatti lakos fehérneműt és ruhadarabjait a konyhából ellopták.

Elmarad a városi törvényhatóság társas kirándulása Ökörmezőre

Beszámoltunk már arról, hogy a testvérközségekkel kapcsolatban akeió indult meg, hogy a törvény- hatóság egy csoportja autóbusszon látogassa meg a testvérközségeket. A polgármesteri hivatalban dr. Stepper Károly titkár gyűjtötte össze a jelentkezők, neveit és elha- tározták, hogy vasárnap indulnak a Kárpátaljára és Ökörmezőre ma- gánháznál töltsék az éjszakát és csak hétfőn indulnak vissza Debre- cenbe. Az autóbusszhoz magán- autók is csatlakoztak volna, de a debreceni csoport nem indul va- sárnap. Tekintettel az esős időre, a kirándulás vezetői úgy határoztak, hogy **augusztus 6-án rendezik meg a testvérközségek meglátogatását.**

Ismeretlen pestisjárvány Amerikában

Newyork, július 28. Kalifornia- ból új betegség híre érkezik. Az Egyesült Államok nyugati álla- maiban pestishez hasonló félelme- tes új betegség bukkant fel, mely- ről csak annyit tudnak, hogy **ezt is a bolhák terjesztik.** »Erdői pes- tis«-nek keresztelték el az embe- rek. Az esetek majdnem mind- egyike halálos kimenetelű. Kutató laboratóriumot állítottak a véde- kező harchoz. Remélik, hogy sike- rül elfojtani a veszedelmes jár- ványt.

Fejszével verte anyósa fejét a felbőszült menyecske

A csendőrök jelentették, hogy Biharnagybajomban véres vereke- dés történt. Bakk Elekné az anyó- sát földre teperte és fejszével verte a fejét. Agyon is verte volna, ha a szomszédok idejében segítségére nem érkeznek és a fejszét kezéből ki nem veszik. A csendőri nyomo- zás megállapította, hogy Bakk Eleknét azzal gyanúsította az anyósa, özvegy Bakk Mihályné, hogy egy nagy üveg befőttest el- használt engedelm nélkül. A ves- zekedés során egymás haját tép- ték, majd a menyecske kerekedett felül és leteperte az öreg asszonyt, aki megtámadta. Az öreg asszony véres sebeit a községi orvos kö- tözte be.

A debreceni ügyészségen a csendőri jelentés alapján megin- dult az eljárás Bakk Elekné ellen szándékos emberölés kísérlete miatt.

Új nemzetközi rádiógram a kassai kincsrablás ügyében

A budapesti főkapitányság újabb nemzetközi rádiógramot adott ki a kassai műkincsrablás ügyében, melyre **Tost Barna** kassai preláta új leltára adott alapot. Az eltűnt műkincsek értéke eszerint a követ- kező: egy darab 150.000 pengő, két darab 50—50.000 pengő, egy darab 30.000 pengő, egy darab 25.000 pen- gő, egy darab 800 pengő és két da- rab 500—500 pengő értékű tárgy.

**Mielőtt szabadságra megy,
biztosítsa lakását betörési kár ellen**

Az angol király és családja elhagyja Londont és a tengerpartra utaznak

A skóciai nemzetközi cserkész táborból. Magyar cserkészek is vannak a táborban

Iparos kongresszus Kassán

Lajos Béla aljegyző bejelentette az ipartestület előljárásági ülésén, hogy az IPOSz Kassán valószínűleg szeptember 9-10-én kongresszust tart. Felhívják az iparosokat, ha valakinek indítványa, kívánsága van, amely általános érdekű, augusztus 15-ig küldje be az IPOSz címére: Budapest, VII. Hársfa uca 21.

Az IPOSz felhívja az iparosokat arra is, hogy akik kitüntetés akarnak, jelentkezzenek. Ezekért a kitüntetésekért szokás szerint fizetni kell.

Az elnöki tanács azt javasolta, hogy a testület anyagilag ne járuljon hozzá a kongresszus tartásának költségeihez, a kitüntetéseknek sem látja értelmét, mert a pénzért vett kitüntetésnek nincs értéke.

Balogh László szakosztályi elnök azt kérte, hogy mindenestre keressék meg a szakosztályokat, ha van általános iparosérdeket szolgáló javaslatuk, terjesszék be.

Galamb Ferenc elnök rámutatott arra, hogy amióta az IPOK megalkult és hivatalos szerv lett, azóta az IPOSz jelentősége alászállt. Nem minden testület köteles tagjává lenni, míg az IPOK-ban benne kell hogy legyen minden testület. A hivatalos ügyek intézésére tehát itt van az IPOK, tanácsadó szerv pedig a kamara. Egyébként is eredményt csak a szakmai szövetségeken keresztül lehetett elérni.

Az előljáróság az elnöki tanács javaslatát fogadta el.

Több kisebb ügy letárgyalása után az előljárásági ülés véget ért.

Orvosi hír. Dr. Fazakas Sándor egyetemi magántanár, szemorvos, nyári szabadságáról visszaérkezve, Kálvin tér 14. szám alatt rendelését megkezdte.

Egy hónap óta most volt először eső az Egyesült Államok keleti államaiban, úgyhogy remélik: a gabona megmarad. Albany környékén az eső eloltotta az erdőtüzet. A viharok azonban Pennsylvániában áradásokat idéztek elő, melyek jelentékeny károkat okoztak.

Ismét merényletet követtek el a nankingi kormányzó ellen, akinek ételébe legutóbb mérget kevertek. Most az uccán lövéseket adtak le feléje egy revolvérből, de sértetlen maradt.

Peru elnöke lemondott. Benavides elnök ma rádiónyilatkozatban bejelentette, hogy tisztét letenni szándékozik. Az elnökválasztás október 28-án lesz.

Új tölgyparketta

használatlan, garantáltan száraz korlátolt mennyiségben négyzetméterenként
Lerakás P 1'20

P 4'50

Parkettgyári iroda: József kir. herceg u. 5., II. 3. Tel. 28-71.

— Ha folytonos bélpangásaitól és túlsok gyomorsavától okvetlen meg akar szabadulni, úgy ne mulassa el reggelenként felkeléskor egynegyed, esetleg fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Kérdezze meg orvosát!

— Az Általános Gyufaipari Rt. budafoki gyártelepén tűz ütött ki. Három munkás súlyos égési sebeket szenvedett. Surlódástól gyulladt ki tizezer szál gyufa és ez okozta a tüzet. A tüzet hamarosan sikerült eloltani.

— A Csokonai színház két vezető tagja, Halasy Mariska és Szabó Ernő főrendező, igazgatóhelyettes pénteken délben a városházán jártak és anyagi természetű ügyekben tárgyaltak. Kérésükre szombatra ígértek választ.

— Kassán kereskedelmi főiskola kezd meg működését szeptemberben a középiskolát végzett ifjúság gyakorlati szakképzése céljából. Bányakapitányiságot is felállítanak Kassán és ezzel egyidejűleg megszűnik a rozsnói bányabiztoság.

— Meg akarták zsarolni egy vállalati igazgató feleségét Budapesten. Névtelen levelekben megfenyegették és 500 pengőt akartak kicsalni tőle. Az úriasszony feljelentést tett a rendőrség és a detektívek a megbeszélés szerint elfogták egy fiatalembert, amikor a kijelölt helyen az 500 pengőt át akarta venni. Azzal védekezett, hogy egy barátja megbízásából tette, akit szintén előállítottak. — Kihallgatásuk még tart.

— A német tengeri szövetség nagygyűlést tart Danzigban augusztus 2-án. A tengeri szövetség célja a német nép körében a tenger uralmának fontosságát propagálni. Trotha tengernagy, a szövetség elnöke és Forster danzigai körzetvezető lesz a nagygyűlés szónokai.

— Házassági és születési rekord Ausztriában. Ausztria a csatlakozás óta a birodalmi statisztikai hivatal megállapítása szerint rekordot teremtett a házasságkötések terén. 1938-ban anynyi volt a házasságkötések száma, mint az előző két évben összesen. A születések száma pedig 6,6 ezrelékről 12,6 ezrelékre emelkedett.

— 2300 éves aranybányákat fedeztek fel Görögországban, Kovoba község közelében. A bányát már a makedónok is használták II. Fülöp király idejében. A tárnák még jó állapotban vannak és szakértők szerint nagymennyiségű aranyat tartalmaznak.

x A debreceni famunkások és asztalosok vasárnap egésznapos kirándulást rendeznek a nagyerdei DTE pályára, melyre szeretettel meghívják mindenkiket. Kellemes szórakozásról a rendezőség gondoskodik. Lesz elsőrendű zene, tánc, különféle tréningjátékok. Futballmérkőzés a famunkások s bőripari munkások csapatai között.

— Megérkezett a „Vöcsök” nevű vitorlázó sportrepülőgép Miskolcra, amelyet a Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap ajándékozott a Bükk Mátravidéki Acro Klubnak. A fogadtatás után átadták rendeltetésének.

— Vajda Pált, az Assotiation Press munkatársát elbocsátották a rendőrségről. A rendőrség megállapította, hogy azok a feltevések, melyek szerint az amerikai hírgyűnökség munkatársa néhány Budapesten székelő külföldi hírgyűnökség szolgálatával összefüggésben lett volna, nem feleltek meg a valóságnak.

— Chodaczki lengyel főbízottos a danzig szénátusban ma jegyzéket adott át Budzievics lengyel határőrnek július 26-án történt meggyilkolása ügyében. — A jegyzékben a lengyel kormány a vétkesek szigorú megbüntetését kívánja és kéri, hogy tájékoztatásuk a bűnvádi eljárás eredményéről.

— Az Egyesült Államok elnökének legkisebb fia, John Roosevelt és felesége Európába utazott. Londoni tartózkodás után Párisba mennek, ahol meglátogatják nagyanyjukat Mrs. James Rooseveltet.

— Az angol alsóház külügyi vitáját szerdáról hétfőre halasztották el.

— Fokhagymás és sóspaprikás szalonnával kente be sebeit Frigy József budapesti sómunkás, hogy késleltesse sérülésének gyógyulását és annál tovább kapja a táppénzt az OTI-től. Táppénzesalás címen indult meg ellene az eljárás.

x Nagy melegben frissen csapolt sör mellett kellemes hívós helyen szórakozhat, Péterfia uca 48. alatti vendéglőben.

— Lugmérgezés. Veress Anna, Torockó uca 40. szám alatti napszámos két éves leánykájára egy óvatlan pillanatban leemelte a konyha polcára helyezett zsíros sződa oldatot tartalmazó üveget és abba beleivott. Súlyos mérgezéssel kivitték a klinikára.

Tűzfolyam a La Manche csatorna vizén

London, július 28. Az elsüllyedt Sunik francia benzintartályhajó katasztrófájának színhelyén mintegy ötezer tonna benzin ég a víz felszínén. A La Manche-csatorna félmérföld hosszú tűzfolyam világított az éjjel, a lángok felett fekete füstfelhő gomolyog. Huszonnégy tengerészt megmentették, 11 matróz a lángokban lelte halálát.

A VILÁG legolcsóbb fürdője a nagyerdei strand. Használja ki!

— A kutyák száma megkétszereződött, a gyermekeké majdnem felére csökkent Budapesten 16 év alatt, a statisztikai kimutatás szerint. 1921-ben 16 ezer csecsemő élt a fővárosban és 12 ezer kutya, 1937-ben a csecsemők száma 9600 volt, a kutyáké pedig 23.000.

— Halántékon ütötték Kelemen Miklós Kisfaludi utca 9. sz. alatti kifutófiút egy fadarabbal a Vár utca 2. szám előtt. Az ismeretlen tettes zúzott sebeket ejtett a fiú fején.

— Cáfolják az egyes svájci lapokban megjelent hírt, mely szerint az állandó határvédő csapatok létszámát 2500-ról 5000-re emelték.

— Lemondások az Ipartestületnél. Moldován János, a kerégyártó szakosztályi elnöki előljárásági, tanoncvizsgáló és mestervizsgáztató bizottsági tagságáról. Makranczy Géza kárpitos szakosztályi alelnökségéről, Pucsera János kárpitos szakosztályi elnöki tisztségéről lemondott. Az előljáróság mindegyiküket felkérte tisztségük tovább viselésére.

x Áramszünet. Vasárnap délelőtt 6-14 óráig Petőfi tér, Deák Ferenc és Hunyadi utcákon, délelőtt 6-9 óráig Ferenc József út, Kossuth u. eleje, Dégenfeld tér, Kálvin tér, Péterfia u. páros oldala, Rothermire u., Magoss György tér, Kétmalom u., Károly Ferenc József út, Böszörményi út vége, Libakert, Csige kert, Vénkert, Ujkert, Sestakert, Andrassy, Poroszlai, Komlóssy, Horthy Miklós utakon és a Nyulasi rokkint telepen.

FILLÉREKÉRT a legszebb helyen a legegészségesebb sport a nagyerdei csónakázás.

Legolcsóbban kifogástalanul fest, tisztít Weisz Arany János-u 29 1 férfiruha tisztítás és vasalás. 3 P.

Légoltalmi tudnivalók

Hogyan védjük lakóházunkat légi támadás ellen?

Irta: Nagy József

(Folytatás.)

A szakfelszerelés: A lakóház nagyságához mérten kisebb műszaki hibák helyreállításához szükséges (asztalos, lakatos, villany-, víz-, gázvezetéket szerelő) szerszámokat tartalmazó szerszámláda (balla, fűrész, lapát, kézi-lámpák) házi tűzoltó eszközök (veder, szikracsapó, vödörbe állítható fecskendő, kézi tűzoltókészülék) mentőszekrény, gázmentesítő eszközök (láda klórmészkel, kéziszórázó, öntözőkanna, kefe, cirokseprő, lapát, tisztogató szerek és edények) legyenek.

A 88.000—1939. jgy. H. M. rendelet 34. §. 1. pontja alapján a polgármester a III. csoportba tartozó építményben (lakóházban, házcsoporton belül) lakó vagy az ott állandóan foglalkoztatott személyek közül ház (házcsoport) légoltalmi őrségparancsnokot és két helyettesét nevez ki. A kinevezetteknek légoltalmi tanfolyamot kell végezniük. Megbízatásuk visszavonásig tart.

(2) A ház (házcsoport) légoltalmi őrségparancsnok (helyettes) feladatai: a) az ingatlan tulajdonosát (birtokosát) vagy azok megbízottját az építmény (ház, házcsoport) légoltalmának kiépítésében támogatja;

b) az építmény lakóit állandóan nyilvántartja;

c) a lakók összességét a fennálló rendelkezések szerint a Légoltalmi Liga helyi csoportjának közreműködésével a légoltalom szempontjából felvilágosítja, a légoltalmi tennivalókra kiképzés és a tenni- és tudnivalóknak időnkénti felújításáról gondoskodik;

d) a Légoltalmi Liga helyi csoportjának közreműködésével a ház (házcsoport) légoltalmi őrségét összeállítja anélkül, hogy az őrség tagjait hivataluk teljesítésétől elvonná, vagy feleslegesen terhelné, kiképzés és állandóan létszámon tartva időnként gyakoroltatja;

e) az építmény (ház, házcsoport) légoltalmi őrség szakfelszerelésének és segédeszközeinek utánpótlását az építmény (ház, házcsoport) tulajdonosánál (birtokosánál) vagy azok megbízottjánál szorgalmazza;

f) az építmény (ház, házcsoport) légoltalmi anyag, eszközök és felszerelés jókarbantartását ellenőrzi;

g) a honi légvédelmi készség, a légvédelmi és légoltalmi gyakorlatok esetére megszabott rendszabályok végrehajtását ellenőrzi;

h) a légvédelmi riadójelre, illetőleg légitámadás esetén az építmény (ház, házcsoport) riadóját elrendeli;

i) a légvédelmi riadó tartalma alatt a légvédelmi riadó esetére megszabott rendszabályok végrehajtását ellenőrzi;

j) a honi légvédelmi készség, illetőleg a légvédelmi és légoltalmi gyakorlat tartalma alatt az építményben (házban, házcsoportban) a rend, a személy- és vagyonbiztonság megővésétől gondoskodik, illetőleg a szabályok ellen vétőket szükség esetén a közbiztonsági közegeknek átadja.

k) a ház (házcsoport) légoltalmi őrség és az egyéb légoltalmi személyzet célszerű felhasználásáról gondoskodik; l) légitámadás esetén a károk és a veszedelemek megelőzését, illetőleg a helyreállítás célzó munkálatokat a hatósági segélyosztatok megérkezétségéig irányítja;

m) légitámadás esetén összeköttetést tart fenn a szomszédokkal és szükség esetén önállóan vagy azok felkérésére vagy a város légoltalmi parancsnokának utasítására a ház (házcsoport) légoltalmi őrségével a veszélyeztetettek segítségére siet.

n) a légi veszély megszűntét jelző

jelre az építmény (ház, házcsoport) riasztásának megszüntetését elrendeli.

(3) Az előző bekezdésben meghatározott kötelezettségek teljesítésének biztosítása érdekében az építmény (ház, házcsoport) légoltalmi őrség parancsnokok, valamint helyetteseik a város által lehetőleg a Légoltalmi Liga bevonásával erre a célra tartott tanfolyamot elvégezni kötelesek.

(4) Az építmény (ház, házcsoport) légoltalmi őrség parancsnoka, ha a jelen rendelet másképpen nem intézkedik, honi légvédelmi készség tartalma alatt, illetőleg légvédelmi és légoltalmi gyakorlat alkalmával feladatát általában önállóan, saját felelősségére végzi és a vonatkozásban csak a város légoltalmi parancsnokának utasítását köteles teljesíteni.

Segédavatás az Ipartestületben

A debreceni ipartestület előjáróságának ülése előtt ünnepélyes keretek között segédde avatták a most felszabaduló tanulókat. Közülük *Danka Sándor* mázolótanulót, aki Schuller Sámuel szobafestőmesternél nyert kitűnő kiképzést, dícsérő oklevéllel tüntette ki a tanulmányai során elért kiváló eredményéért és szorgalmáért. A segédlevelet nyertek sorsora egyébként a következők:

Szalóky Jolán női szabó, *Harangi Béla* asztalos, *Szabó Ferenc* tetőfedő, *Fejes Ferenc*, *Kovács Ferenc* épületlakatos, *Kalona Miklós* asztalos, *Takaró József* lakatos, *Nagy Lajos* kőműves, *Buzás Károly* timár, *Bakó László* ferflisabó, *Oláh János* cipész, *Fruchter Sára* fodrász, *Kiss Ilona* női szabó, *Koczka Aranka* fodrász, *Strédl Rudolf* szobafestő, *Matócsi István* fogműves, *Varró Sándor* fodrász, *Feuerwerker Lajos* cipész, *Török Ferenc* kőműves, *Boldogh Klára* női szabó, *Juhász András* fényező, *mázoló*, *Abrók János* műszerész, *Pentallner Etelka* női szabó, *Baranyi Katalin* fodrász, *Kunsmann Sándor* fodrász, *Som József* asztalos, *Mózes Mihály* timár.

A felavatott segéddekhöz *Galamb Ferenc* ipartestületi elnök intézett szép beszédet, hangsúlyozta, hogy a magyar ifjúságnak különösen nehéz a helyzete a mai viszonyok között, mert a mestereket is megfélézték a gazdasági események és az elhelyezkedés az új ipargeneráció számára egyre nehezebb. Ennek ellenére azt a reményt fejezte ki, hogy az új segéddeket megtalálják kenyérkereseti lehetőségüket és hasznos polgárai lesznek a nemzetnek. Hangsúlyozta azt is, hogy *Danka Sándor* dícsérő okleveléből és az ipartestület elismeréséből fény áramlik Schuller mesterre is.

Végül megjegyezte *Galamb Ferenc* elnök, hogy akik a segédde avatáson nem jelentek meg, azok segédlevelüket csak a jövő hónapi előjárósági ülésen történő segédde avatáson vehetik át, ha megjelennek, mert az ipartestület közben senkinek sem adja ki a segédleve-

let, mivel megkövetel annyi tiszteletet és pontosságot, hogy a kijelölt helyen és időben a felavatottak segédlevelükért megjelennek.

A Bocskai utolsó kísérlete az első osztályért

A Phöbus nem indul az első osztályban és így egy hely megüresedett. Ezt a helyet az OTT négyes bizottsága tölti be. A Bocskai utolsó kísérletet tesz a benmaradásra és igényli ezt a helyet. Támogatásra felkérte expresszlevélben báró Vay László ny. államtitkárt is, azonkívül Prém Lórándot, az OTT főtitkárát és még több befolyásos közéleti férfit.

A Bocskai reménykedik, hátha így sikerül benmaradni az első osztályban.

Portyára megy a Bocskai

A miniszteri biztos esztortökön foglalkozott a Bocskai portyakerelmével. Ezek szerint a Bocskai három mérkőzést játszhat Lengyelországban éspedig augusztus 2-án Stanislawban a Rewerevel, 3-án Lublinban az Uniaval és 6-án Drohobieban az SK Drohobiecel.

A KELETI KERÜLET ÖKÖLVÍVÓ BAJNOKSÁGA

Nagyszabású sportesemény színhelye lesz vasárnap a DTE tornasarnoka (Magos György tér), Tudvalevőleg vasárnap délután öt órai kezdettel itt rendezi meg a kerület ökölvívó titkarsága a keleti kerület ökölvívó bajnokságát. A versenyt, amely úgyszólván minden súlycsoportban teljesen nyílt, hatalmas érdeklődés előzi meg. A bajnoki küzdelem értékét és érdekességét növeli az is, hogy az utolsó percekben befutott az Egri TE nevezése is.

Külön eseménynek ígérkezik Daray és Körhöny összeapása a jövő héti egriekkel. A verseny pont öt órakor kezdődik.

Sporthíradó

A Debrecen sporthírszolgálatát jelenti:

Szombaton kezdődik Amsterdamban a vízpolók számára kiírt Horthy-kupamérkőzés, amelyet éveken át a magyar vízpolóválogatott nyert. Ideu a németek erősen fogadkoznak, hogy most ők nyerik a kupát. Az ünnepélyes megnyitót a holland trónörökös nő férje eszközli. Az első nap műsora szombaton: Magyarország—Hollandia, Belgium—Franciaország és Olaszország—Németország. Vasárnap Magyarország—Olaszország, kedden a német—magyar mérkőzés, szerdán a magyar—belga válogatott és végül pénteken a magyar—francia válogatott játék.

Korányi, a Phöbus kitűnő hátvédje Franciaországba távozott és ott fog elhelyezkedni. Testvérei már régebben ott vannak.

A Szeged FC 4:4 arányban döntetlenül játszott a lengyel válogatottal. Szép eredmény, az kétségtelen...

Kisorsolták az NBB őszi fordulóját is. — A Bocskai ugyan még bízik, hátha az első osztályba kerül vissza. Meglepetés, hogy a Csepeli WMFC bebebe a csoportba került és a Lampart FC került a nyugati, dunánfüli csoportba.

TERMÉNYTÖZSDE

Újbúza: tiszavidéki, kisalföldi 77 kg-os 19.50—19.70, 78 kg-os 19.70—19.90, 79 kg-os 19.90—20.10, 80 kg-os 20.00—20.20, felsőtiszai 77 kg-os 19.40—19.65, 78 kg-os 19.60—19.85, 79 kg-os 19.80—20.05, 80 kg-os 19.90—20.15.

Újrozsa: pestvidéki 13.80—13.90, más származású 13.90—14.10.

Rozs: októberre 14.82—14.83.

Tengeri: augusztusra 17.43—17.45, szeptemberre 17.47—17.49.

9605—10095—10500—8900 14121—14900—2280—26000—1939. a. HIRDETMEY az 1939. évi földadó, házadó, általános kereseti adó, a jövedelem- és vagyonadó, valamint a vízsabályozási járulékkivetési lajstromok közszemlére kitételéről. Közhírré teszi a városi adóhivatal, hogy az 1939. évi földadó, házadó, általános kereseti adó, a jövedelem- és vagyonadó, valamint a vízsabályozási járulékok kivetésére vonatkozó lajstromokat 1939. évi július hó 31-ével kezdődően 1939. augusztus 14-ig bezárólag 15 nap időtartamra közszemlére tette ki. E lajstromokat a városi adóhivatal III-A. kivetési ügyosztályában (Sas-utca felőli lépcsőfeljárattal szemben I. emelet 37. sz. helyiségben) a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti. Városi adóhivatal.

Ad. L. 321. sz. 1939. Az újfelfertői református egyház ajánlatot kér egy tanterem és tanítói lakás építési munkálataira. Az építkezés tervrajza a költségvetési leírása a lelkesi hivatalban megtekinthető. Az ajánlatok f. évi augusztus hó 7. napjának déli 12 órájáig adandók be a lelkesi hivatalba. A presbitérium fenntartja magának a jogot, hogy a pályázók közül szabadon válasszon.

313-1939. ügyszám.

ÁRVERÉSI HURDETMEY.

Késedelmes adós terhére és veszélyére a Mezőgazdasági Közraktárak Részvénytársaság Pesti uca 2. szám alatti telephelyén 1939. évi augusztus hó 2. napján délután 4 órakor a most megnevezett közraktárba beraktározott 424 db 14.450 kilogramm súlyú nyírfaud 800 pengő kikiáltási áron — kikiáltási áron alul is — közbenjöttimmal nyilvános árverésen el fog adatni.

Az árverési feltételek irodámban, Debrecenben, Ferenc József út 43. sz. alatt, az árverésre bocsátandó áru pedig a fenti közraktárban hétköznapon délelőtt 10—12 óra között megtekinthető.

Debrecen, 1939. évi július hó 28. k. napján.

Dr. Hadházy Zsigmond királyi közjegyző.

Összes műtrágyák

kerületi képvisellete:

Ganofszy Lajosnál

Debrecen, Hunyadi u. 23. Telefon 11-56.

APRÓHIRDETESEK

Levelzés

15-20 napra férfi benzintársat keresek alpesek és olaszországi autótúrára. Cím a kiadóban. 703

Alkalmazást nyer férfi

Kocsis és fejtehenes — egy családban — felvétetik a debreceni T. sz. gazdasági népiskolához, — Mikepéresi út 10. sz. 706

Konvenció eseléd, aki harmad. v. negyed. magával tud szolgálni, azonnali belépésre kerestetik debreceni tanyára. Jelentkezni 12 és 2 óra között a lap kiadóhivatalában. Vasárnap 9 és 10 óra között. 744 vv

Timár munkást, vagy napszámot felveszek, Telekí u. 82. 711

Munkafelügyelő keres gazdaság. Gazdasági téren kellő jártasság szükséges. Fizetési igény megjelölendő. — Cím a kiadóban. 709

Konvenció gazdasági eselédet keresek legalább egy nagyobb fiával azonnali belépésre debreceni tanyára. Nagy család előnyben. Jelentkezni lehet 12 és 2 óra között a lap kiadó hivatalában Vasárnap 9 és 10 óra között. 743 vv

Fodrászsegéd kisegítőre beléphet. — Sámsoni út 48. 787

Jó munkás fodrászsegédet felvesz, Erdős, Rákóczi u. 41. Széchenyi u. I. 778

Fodrászsegéd jó munkást allandóra felvesz, Szabó, Salétrom u. 4. 782

Fodrászsegéd, fiatal, jó munkást beléphet vasúti fodrásznál, Pályaudvar. 757

Fiatal festősegédek felvételnél, Gebauer gyár, Híd uca 10. 754

Alkalmazást nyer nő

Egy fiatal éthordólcányt el-sejére felveszek, Kigyó uca 49. Etkezde. 788

Orvosi rendelőbe szobalány hosszú bizonyítvánnyal azonnal felvétetik, Fazakas, Kálvin tér 14. 785

Kiszolgálónőt, fiatal vendéglőbe felveszek, Maróthy Gy. u. 3. 781

Hölgyfodrász kisasszony azonnalra felvétetik, Orosz Ferenc, Kassai u. 11. 790

Alkalmazást keres nő

Fiatal tanítónő 1-2 gyermek mellé nevelőnőnek vagy idős hölgy mellé társalkodónőnek — esetleg vidékre is — elmenne. Cím a kiadóban. 731

Perfekt szakácsnő és szobalány el-sejére állást keres. — Cím a kiadóban. 750

Háztartási alkalmazott

Bejárónő napi ötórás munkára jelentkeznek. Mihály, Arany János uca 2. II. emelet. 770

Ajánlat

Házlebontás miatt gyümölcs, eszmeüzletemet, Csapó uca 3. sz. alól, Degenfeld-teri barakkba helyeztem át. (Bőveivel szembe). 431 8. 22

Költözködés alkalmából villanykörtét becsereljük, rádió, gramofon, tánclemez, vagyionmentő, Hunyadi uca 22. 1764 8. 8.

Ciánóztasson bizalommal a „Csala” ciánózó vállalattal. Rákóczi uca 9. szám. Telefon: 14-27. szám. 1875 9. 2.

Poloskaírtást, ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalja Kiss ciánózó vállalat, Kigyó uca 5. szám. 1867 9. 2.

Fáy-arekrém tégelyeket visszavesz Grósz Nagy Ferenc „Aranyegyszarvú” gyógyszerháza, (színház mellett). 1653 8. 4.

Retorta-faszén Boksa-faszén, kőszén, tűzifa, Likalit, petroleum legolesőbban beszerezhető: Grünfeldnél, Hatvan uca 21. sz. telefon: 29-82. 77 1. 13.

Tölgyfaparketta, használatlan, száraz, négyzetméterenként P 4.50, lerakás 1.20. Iroda: József királyi herceg uca 5. II. 3. Telefon 28-74. szám. 112 8. 6.

Fáy arekrém napbarnított arcokra a legjobb. Kapható Grósz Nagy Ferenc patikában, Színház mellett. 1653 8. 4.

Kerékpárját varrógépjét teljesen rendbehozza Keszler Széchenyi uca 1. szám. Új és használt kerékpárok részletfizetésre a legolesőbban. 1722 8. 6

Kereslet

Veszek bútort, zálogjegyet, varrógép, irodaberendezést, mindenféle ingóságokat. Hívásra jövök. Csapó uca 16. 707. 9. 7.

Teljes ellátás

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban, **szobák napokra és hónapra**, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39 szám. 800 vv

Urilány teljes ellátást keres magános úrnőnél. Ajánlatot „Sürgős” jellegre a kiadóhivatalba.

Rádió

2+1 lámpás rádió eladó. — Megtekinthető a kiadóhivatalban. 1234

Hangszer

Zongorá: pianinók megbízásból alkalmi áron 240 pengőtől, Tanczer, Batthyány u. I. 673

Pianino, angol mechanikus eladó. Megtekinthető délelőtt 10—12 óráig. Püspöki palota I. kapu. I. 47. 772

Bútor

Két darab festett ág és egy siffon eladó. Ugyanott leanderek, rózs- és fehér színűek eladók. Honvéd temető uca 6. 1217 vv.

Antikkomót, modern háló, ebédő, s kombinált szekrény, konyhaberendezés, fotelek eladók, Degenfeld tér 6. szám. 379 8. 19

Eladó sürgősen ebédő, íróasztal, kis asztal, képek, leanderek, stb. Simonyi út 11-a. 769

Modern használt hálószobabútor megvételre keresek. Ajánlatokat: „Fiatalkor” jellegre kiadóba. 768

Tüzelő anyagok

Száraz bükkhasából felvágott tűzifa 500 kg vetelénél hazaszállítva 3.80 P és 4.40 P Grünfeldnél. — Hatvan u. 21. Telefon: 29-82. 776

Autó, motor, kerékpár

Egy üzembépes kis Fiat teherkocsis és egy Drad üzembépes olcsón eladó Marx, Piac u. 44. 718

Üzembépes Chevrolet 4 h. 28 tp. csukott autó 400-ért eladó, Szoboszlói u. 13. 729

Egy Sunbaum oldalkocsis motorkerékpár eladó, Philipp Rudolf, Boeska tér 8. szám. 760

Átadó üzlet, vendéglő

34 éves fűszerüzlet, italmérőssel, áruval, berendezéssel azonnal átadó. Cím a kiadóban. 735

Elköltöztéstől tizenöt ezres forgalmas textilüzlet felével átvethető, esetleg vezetésre kiadó, teljes címet „Részsedés” jellegre kérem. 775

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó egy nagy ucai szoba, Ferenc József út 75. sz. I. emelet, ügyvédi iroda. 84 vv.

Kiadó egy szoba konyha fűskamara aug. 1-re, Kút u. 116. 789

Kiadó lakás kétszobás

Kiadó 2 szoba aug. 1-re, Piac u. 73. sz. keresztlépcsőben. 745

Ucai szoba, konyha el-sejére kiadó. — Tócsokert, Szondi u. 15. 783

I. emeleti 2 szoba előszoba irodának, orvosi rendelőnek Ullmann, Ferenc József út 69. 763

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás emeleti modern lakás, parkettes, november hó el-sejére kiadó. Károly Ferenc József út 23. sz. Megtekinthető délelőtt 10—12 óráig, délután 3—5 óráig. 1757 vv

Négy parkettes ucai szoba volt Hollandi biztosító helyiségbe novemberre kiadó, Piac u. 44. 717

Ócska deszkák, gerendák, akác oszlopok, 1000 db padlóstéglá nagyon olcsón eladó. Böszörményi út 2. szám. 776

Vegyés

Cséplést vállalok azonnalra. Auspitz, Bor uca kilenc. 773

Butorozott szoba

Kiadó bőrgarnitúrával butorozott ucai szoba egy vagy két személy részére, esetleg ellátással. — Piac u. 77. I. e. 4. 784

Különbejárátú butorozott szoba azonnal kiadó, Burgondia u. 14. szám. 779

Udvari butorozott szoba diáklánynak, tisztviselőnek kiadó, Hatvan u. 2. II. emelet. 777

Butorozott szoba lehetőleg nőnek, azonnal kiadó, Széchenyi u. 10. második lakás. 764

Ingóságvétele

Zálogcédulát tábori látesőveket, alpakka étkezszeleket, s régi bútorokat, régiségeket, a legmagasabb áron vásárol Ingóságközelítő, ref. püspöki palota, telefon: 11-99.

Ingóság eladás

Berkel rendszerű automata-mérleg, ebédőlkredenc és fél hálószoba olcsón eladó. Széchenyi uca 49. sz. 732

Eladó modern gyermekkocsis, hálószobacsillár és kenyérbaj, Pápay J. u. 12. 734

Elköltözés miatt egy sparhelt olcsón eladó. Cím: Meszena uca 3. balra. 748 vv

Nagy tizedes mérleg, bors hordók eladók, Molnár fűszeres, Csapó uca 98. 786

Fürdőkád, mosdó, angol klozet, 37-es fehér női cipő, női ruhák eladók, Csapó uca 90. 767

Gazdasági eszközök

Cséplőgép 1000 m/m. tűzéves, 4, 6 8 HP gözlokomobil kijavítva eladó, bérbeadó. Cséplést vállalok. Király, Royal épület. 1721 8. 6.

Hoffer traktor és cséplőgép-garnitúrával bérceplést vállalok fekete földön. Rákóczi u. 15. 774

Kitűnő

állapotban levő 3 személyes DKW és 2 személyes Fiat Balilla autó, továbbá 500-as Puch, Ariel és BSA motorkerékpárok eladók. Szoboszlay-nál, Széchenyi uca 24. 371 vv

KIRÁLY KAVÉI MÉGIS A LEGJOBBAKI AROMÁS, ZAMATOS KAVÉI KIRÁLY ÜZLETÉBEN AVEVŐ ELŐTT PÖRKÖLJÜNK DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Eladó házhely

Háromszáz négyszögletes villatellék, termő gyümölcsös-sel eladók. Sesztina u. 4. szám, (kisállomás mellett). 1418 8. 2.

Eladó ház

Villatellék egy 404 s egy 327 négyszögletes a Lajos király téren, közművekkel, áthelyezés miatt sürgősen eladó. Értekezni: Nap utca 4. 107 vv

Eladó, vagy augusztus 1-re kiadó Eröss Lajos u. 20. szám alatti kertés családi ház. Értekezni lehet Ferenc József út 31. szám. 652

Villa, háromszobás, összkomfortos, parkírozott, gyümölcsös-sel és szőlővel beültetett 448 négyszögletes telken, villanegyedben, áthelyezés miatt sürgősen eladó vagy földbirtokkal elcserélendő. Értekezni: Nap utca 4. szám. 07 vv

Eladó ház a város szívében 7 lakással, fürdőszobákkal. Virágoskert. Termő gyümölcsfák. Elsőrendű tőkebefektetés. Rákóczi u. 35. szám. 101+

Földbérlet

Haszonbérbe kiadó azonnali város alatti, kővesúton 20 hold jó tanyával. Vár u. 8. szám. 759

Eladó föld

Eladó Hajdúszoboszlón a Déli Tíllalmon 54 kat hold prima tanyaföld. Értekezni: Czeglédy Lajos, Hajdúszoboszló, Rákóczi uca 74. 591 vv

Szerkesztésnél felelős

PALFI JOZSEF

Kiadásnál felelős:

IFJ. SZIGETHY GYULA

igazgató

Kiadja és nyomja a

TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Felelős nyomdavezető:

SZIGETHY KÁROLY